

Wydział Nauk o Polityce i Administracji
kierunek studiów: Bezpieczeństwo Narodowe
dyscyplina wiodąca: Nauki o Polityce i Administracji
profil kształcenia: ogólnoakademicki
poziom kształcenia: I stopnia
numer uchwały Senatu*US 50/2020/2021

Nowe treści zaproponowano tylko dla nowych przedmiotów wprowadzonych do siatki poprzez dodane moduły kształcenia. W przypadku pozostałych przedmiotów treści kształcenia nie zmieniły się.

Lp.	Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do ekonomiki bezpieczeństwa	K_W04, K_W06, K_W10, K_U01, K_U04, K_K04	<p>Ekonomika bezpieczeństwa - zagadnienia metodologiczne (przesłanki powstania ekonomiki bezpieczeństwa, przedmiot badań i główne problemy, funkcje, związki z innymi naukami).</p> <p>Pojęcie gospodarki obronnej (definicja, zadania i struktura, zarządzanie, polityka gospodarczo-obronna).</p> <p>Siła i potencjał państwa (definicja, podstawy potencjału obronnego - gospodarcze, militarne i polityczne).</p> <p>Przemysł obronny (podstawowe pojęcia, zadania i cele, zmiany zachodzące w przemyśle obronnym w Europie i na świecie, polski przemysł obronny).</p> <p>Wydatki obronne (istota i cechy wydatków obronnych, wydatki obronne jako zadanie publiczne, tendencje wydatków obronnych wybranych państw w Unii Europejskiej i na świecie).</p> <p>Znaczenie infrastruktury i logistyki w systemie obronności państwa (procesy logistyczne w systemie bezpieczeństwa i obronności państwa, znaczenie infrastruktury technicznej - jej komponenty i przygotowanie na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa).</p> <p>Bezpieczeństwo ekonomiczne (zagadnienia definicyjne, różnice między bezpieczeństwem militarnym i ekonomicznym, metody i narzędzia kształtowania bezpieczeństwa ekonomicznego państwa).</p> <p>Bezpieczeństwo energetyczne (istota bezpieczeństwa energetycznego, zarządzanie bezpieczeństwem energetycznym, stan tego bezpieczeństwa w Unii Europejskiej i w Polsce).</p> <p>Bezpieczeństwo finansowe (zagadnienia definicyjne, istota, zadania i cele bezpieczeństwa finansowego, zarządzanie rynkami finansowymi, poziom bezpieczeństwa finansowego w UE i w Polsce).</p>

			<p>Bezpieczeństwo informacyjne (istota i zasady bezpieczeństwa informacyjnego, zarządzanie tym bezpieczeństwem, poziom bezpieczeństwa informacyjnego w Polsce i UE).</p> <p>Bezpieczeństwo ekologiczne (istota i sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego, poziom bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce i UE, wpływ zatrucia środowiska na gospodarkę żywnościową, budowa świadomości ekologicznej społeczeństwa).</p> <p>Bezpieczeństwo demograficzne (zagadnienia definicyjne, analiza bezpieczeństwa demograficznego w UE i w Polsce, polityka państwa w obszarze bezpieczeństwa demograficznego).</p> <p>Zagrożenia porządku publicznego w Polsce (ich kwalifikacja, edukacja dla bezpieczeństwa).</p> <p>Wybrane organy administracji państwowej i ich rola w systemie bezpieczeństwa (rola wybranych służb państwowych w przypadku zagrożeń porządku publicznego).</p> <p>Narzędzia wykorzystywane przez państwo w obszarze bezpieczeństwa ekonomicznego (podstawy prawne, narodowe uwarunkowania, realizacja zadań przez administrację publiczną).</p>
2.	<i>Wstęp do badań w naukach o polityce i bezpieczeństwie</i>	K_W01, K_W07, k_W10, K_U03, K_U04, K_K02, K_K03	<p>Wprowadzenie podstawowych pojęć i problematyki.</p> <p>Demokracja a bezpieczeństwo.</p> <p>Partie i systemy partyjne.</p> <p>Biurokracja.</p> <p>Armia i policja.</p> <p>Proces polityczny i działanie systemu.</p> <p>Rządy, systemy i ustroje</p> <p>Ideologie polityczne a bezpieczeństwo.</p> <p>Reprezentacja, wybory, głosowanie.</p> <p>Państwo a kwestie bezpieczeństwa.</p> <p>Kultura polityczna, komunikacja i legitymacja.</p>
3.	<i>Problematyka bezpieczeństwa w teorii polityki</i>	K_W01, K_W05, K_U01, K_U04, K_K02	<p>Bezpieczeństwo jako przedmiot badań różnych dyscyplin naukowych.</p> <p>Kategoria bezpieczeństwa w teorii polityki.</p> <p>Bezpieczeństwo polityczne jako stan i proces. Bezpieczeństwo ustrojowe.</p> <p>Ład międzynarodowy gwarancją bezpieczeństwa politycznego na świecie - ujęcie klasyczne i neoliberalne.</p> <p>Analiza aktualnej sytuacji politycznej.</p> <p>Polityka a strategia bezpieczeństwa - wzajemne relacje.</p> <p>Strategia jako instrument polityki i jej najwyższy wymiar</p> <p>Bezpieczeństwo narodowe - uwarunkowania i kryteria. Analiza polityki bezpieczeństwa RP.</p> <p>Bezpieczeństwo z perspektywy partii politycznych jako organizacji intencjonalnie ukierunkowanych na zdobycie władzy.</p>

			Aspekty programowe a praktyka polityczna
4.	<i>Współczesne zagrożenia cywilizacyjne</i>	K_W03, K_W07, K_U01, K_U03, K_K01	<p>Zagrożenia cywilizacyjne - ustalenia terminologiczne, definicje, typy i źródła zagrożeń, ocena stanu wiedzy.</p> <p>Wyzwania demograficzne współczesnego świata a pokój na świecie.</p> <p>Fundamentalizm, terroryzm, totalitaryzm jako źródła zagrożeń dla bezpieczeństwa globalnego.</p> <p>Globalny kryzys środowiskowy - problemy ekologiczne jako problemy społeczne.</p> <p>Przekształcenia w kulturowym systemie wartości świata Zachodu - zagrożenia i nadzieje.</p> <p>Spory i konflikty międzynarodowe we współczesnym świecie.</p> <p>Globalne dysproporcje w rozwoju gospodarczym i społecznym jako zagrożenie dla obecnego ładu międzynarodowego.</p> <p>Transhumanistyczne wizje przyszłości w kontekście jakości i trwania życia na Ziemi.</p>
5.	<i>Społeczny wymiar bezpieczeństwa człowieka</i>	K_W01, K_W06, K_W08, K_U02, K_U08, K_K04	<p>Pojęcie bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>Potrzeba bezpieczeństwa człowieka jako obiektywny i subiektywny wskaźnik jakości życia.</p> <p>Bezpieczeństwo jednostki ludzkiej w koncepcji human security.</p> <p>Środowiskowe determinanty bezpieczeństwa.</p> <p>Rodzina jako źródło deprivacji poczucia bezpieczeństwa.</p> <p>Szkoła jako źródło deprivacji poczucia bezpieczeństwa.</p> <p>Praca jako źródło deprivacji poczucia bezpieczeństwa.</p> <p>Konstrukcja osobowości człowieka ery globalnej a bezpieczeństwo: tożsamość - kryzys tożsamości - skutki kryzysu tożsamości.</p> <p>Bezpieczeństwo zdrowotne człowieka.</p> <p>Typologia i charakterystyka wybranych zagrożeń społecznych.</p> <p>Demografia.</p> <p>Migracje.</p> <p>Bezrobocie.</p> <p>Ubóstwo, niedostatek i bieda.</p>
6.	<i>Radykalne ideologie polityczne i ruchy społeczne</i>	K_W06, K_W08, K_U01, K_U03, K_K05	<p>Bezpieczeństwo jako idea polityczna.</p> <p>Ideologia polityczna i ruch społeczny w ujęciu definicyjnym.</p> <p>Ekstremizm i radykalizm polityczny jako zagrożenie społeczne.</p> <p>Bezpieczeństwo ideologiczne we współczesnej Polsce.</p> <p>Narodowy populizm a kryzys liberalnej demokracji.</p> <p>Młodzież a radykalne ideologie polityczne.</p>

			<p>Teorie spiskowe jako wyróżnik ekstremizmów politycznych .</p> <p>Perspektywy bezpieczeństwa ideologicznego w XXI wieku.</p> <p>Przejawy współczesnego nacjonalizmu</p> <p>Przejawy współczesnego neofaszyzmu i neonazizmu</p> <p>Marksizm jako podstawa lewicowego ekstremizmu</p> <p>Przejawy współczesnego radykalizmu ekologicznego i feministycznego</p> <p>Przejawy współczesnego anarchizmu</p> <p>Współczesne fundamentalizmy religijne</p> <p>Radykalizm polityczny w cyberprzestrzeni.</p>
7.	<i>Polityka klimatyczna</i>	K_W01, K_W07, K_W10, K_U03, K_U04, K_K06	<p>Kryzys klimatyczny – geneza, źródła i konsekwencje.</p> <p>Międzynarodowy proces identyfikacji kryzysu klimatycznego.</p> <p>Polityka klimatyczna a energetyczna.</p> <p>Światowy rynek paliw kopalnych.</p> <p>Światowy rynek odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Energetyka jądrowa a przyszłość klimatyczna świata</p> <p>Polityka klimatyczna na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych.</p> <p>Polityka klimatyczna Unii Europejskiej</p> <p>Polityka klimatyczna z perspektywy Chin.</p> <p>Polityka klimatyczna USA</p> <p>Zarządzanie skutkami zmian klimatu: wojny klimatyczne, kryzys migracyjny, klęski żywiołowe.</p>
8.	<i>Współczesne systemy polityczne</i>	K_W02, K_W06, K_U01, K_U05, K_K02	<p>Wprowadzenie podstawowej kategorystyki przedmiotu.</p> <p>Ewolucja demokracji i problem reżimów autorytarnych we współczesnym świecie.</p> <p>Typologia systemów politycznych ze względu na system rządów – omówienie cech systemów prezydenckich, półprezydenckich i parlamentarnych.</p> <p>Przyczyny i wydarzenia Jesieni Narodów 1989 r.</p> <p>Geneza i przebieg transformacji ustrojowej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.</p> <p>Systemy polityczne i analiza bieżącej sytuacji politycznej wybranych państw Europy Środkowo-Wschodniej: Węgry i Ukraina.</p> <p>Systemy rządów hybrydowych na przykładzie Chińskiej Republiki Ludowej.</p> <p>Przyczyny, przebieg i znaczenie Arabskiej Wiosny dla systemów politycznych krajów arabskich.</p> <p>Stany Zjednoczone Ameryki: ewolucja ustroju politycznego; zasady ustrojowe w świetle konstytucji; struktura administracyjna państwa; tryb wyboru i</p>

			<p>zakres kompetencji władzy ustawodawczej; pozycja prawno-ustrojowa prezydenta; specyfika prawa precedensowego i rola Sądu Najwyższego w systemie politycznym.</p> <p>Wielka Brytania: ewolucja ustroju politycznego; zasady ustrojowe w świetle konstytucji; struktura administracyjna państwa; tryb wyboru i zakres kompetencji władzy ustawodawczej; pozycja prawno-ustrojowa premiera; specyfika prawa precedensowego; Wielka Brytania w dobie Brexitu - dyskusja.</p> <p>Francja: ewolucja ustroju politycznego; zasady ustrojowe w świetle konstytucji; struktura administracyjna państwa; tryb wyboru i zakres kompetencji władzy ustawodawczej; specyfika władzy wykonawczej w systemie rządów półprezydenckich.</p> <p>RFN: ewolucja ustroju politycznego; zasady ustrojowe w świetle konstytucji; struktura administracyjna państwa; tryb wyboru i zakres kompetencji władzy ustawodawczej; specyfika władzy wykonawczej w systemie rządów kanclerskich.</p> <p>Szwajcaria: ewolucja ustroju politycznego; zasady ustrojowe w świetle konstytucji; struktura administracyjna państwa; pozycja parlamentu w systemie rządów parlamentarno-komitetowych; tryb wyboru i zakres kompetencji władzy wykonawczej; rola referendum w procesie podejmowania decyzji politycznych.</p> <p>System polityczny Rosji: ewolucja ustroju politycznego; zasady ustrojowe w świetle konstytucji; struktura administracyjna państwa; tryb wyboru i zakres kompetencji władzy ustawodawczej; specyfika władzy wykonawczej w systemie rządów półprezydenckich.</p>
9.	<i>Geografia polityczna i wojenna</i>	K_W03, K_W06, K_U3, K_U07, K_K03	<p>Geografia polityczna i wojenna – definicja i przedmiot badań.</p> <p>Wielkie odkrycia geograficzne - znaczenie imperiów kolonialnych oraz ich ekspansji.</p> <p>Rozwój geografii politycznej.</p> <p>Mapa polityczna świata</p> <p>Mapa wojen i konfliktów zbrojnych.</p> <p>Wybrane elementy przestrzeni geopolitycznej.</p> <p>Nowe uwarunkowania geografii politycznej w związku ze zmianami klimatycznymi.</p> <p>Klasyczne i współczesne teorie geopolityczne.</p> <p>Konflikty zbrojne w ujęciu geopolitycznym, geostrategicznym i geoekonomicznym.</p>

10.	Prawne podstawy bezpieczeństwa	K_W02, K_W05, K_W08, K_U04, K_K03	<p>Wyjaśnienie pojęć i ogólna charakterystyka systemu prawnego – podstawy funkcjonowania prawa karnego w aspekcie funkcjonowania bezpieczeństwa państwa, ochrona prawna podstawowych dóbr, jak: suwerenność, integralność terytorialna, niepodległość, itp.</p> <p>Współczesne zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa RP i Unii Europejskiej – problem terroryzmu.</p> <p>System bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawy prawnokarne kierowania bezpieczeństwem i obronnością państwa – czynniki wpływające na bezpieczeństwo państwa oraz na jego system obronny. Pozycja prawnoustrojowa służb, inspekcji i straży.</p> <p>Współczesne tendencje przestępczości kryminalnej w zakresie przestępstw przeciwko państwu: przestępstwo zdrady ojczyzny, zamachu stanu, zamachu na konstytucyjny organ państwa, przestępstwo szpiegostwa w typie podstawowym, kwalifikowanym i uprzywilejowanym, przestępstwo zdrady dyplomatycznej, dezinformacji wywiadowczej, zamachy na przedstawicieli państw obcych a zasada wzajemności – rozwiązania normatywne kryminalizujące poszczególne czyny skierowane przeciwko podstawowym interesom państwa, zakres penalizacji.</p> <p>Charakterystyka przestępstw politycznych a przestępstw przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej – teoria przedmiotowa przestępstw politycznych, teoria podmiotowa przestępstw politycznych, teoria mieszana, teoria preponderancji, teoria cywilnego nieposłuszeństwa, związek przestępstwa politycznego z przestępstwem przeciwko państwu, przestępczość państwowa.</p> <p>Zamachy na państwo związane z przestępstwami politycznymi – zagrożenia dla porządku publicznego, zamachy na państwo oraz zamachy związane z zamachem na państwo – analiza porównawcza systemu demokratycznego i niedemokratycznego.</p> <p>Bezpieczeństwo energetyczne i ekologiczne państwa.</p> <p>Podstawowe pojęcia związane z terroryzmem – relacja występująca pomiędzy przestępstwem terroryzmu a przestępstwem politycznym.</p> <p>Problem kryminalizacji czynów skierowanych przeciwko państwu a zmiana systemu politycznego,</p>
-----	--------------------------------	-----------------------------------	--

			<p>zagadnienie kontratypu, zasada Gustawa Radbrucha, zasada lex retro non agit i odstępstwa od niej.</p> <p>Prawne podstawy bezpieczeństwa na szczeblu krajowym (Narodowa Strategia Bezpieczeństwa).</p> <p>Prawne podstawy bezpieczeństwa na szczeblu wojewódzkim.</p> <p>Prawne podstawy bezpieczeństwa na szczeblu powiatowym.</p> <p>Prawne podstawy bezpieczeństwa na szczeblu gminnym.</p> <p>Podstawy konstytucyjne bezpieczeństwa i obronności państwa.</p> <p>Międzynarodowe akty prawne regulujące kwestie bezpieczeństwa państwa.</p> <p>Rozwiązania prawa karnego materialnego w zakresie ochrony bezpieczeństwa państwa – strona przedmiotowa, strona podmiotowa, przedmiot i podmiot.</p>
11.	<i>Międzynarodowe stosunki polityczne</i>	K_W03, K_W07, K_U01, K_U05, K_U07, K_K02	<p>Cechy i ewolucja współczesnych stosunków międzynarodowych. Czynniki wpływające na stosunki międzynarodowe. Uczestnicy stosunków międzynarodowych. Główne teorie stosunków międzynarodowych. Międzynarodowe stosunki polityczne (MSP) na tle innych płaszczyzn stosunków międzynarodowych. Dyplomacja jako narzędzie MSP. Reżimy międzynarodowe. Regionalizm i regiony. Europejskie procesy integracyjne. Ład międzynarodowy po zimnej wojnie. Bezpieczeństwo międzynarodowe. Spory i konflikty międzynarodowe. Problemy praw człowieka. Terroryzm. Procesy globalizacji. Polityka zagraniczna Polski.</p> <p>Międzynarodowe stosunki polityczne jako składowa stosunków międzynarodowych: Pojęcie, istota i przedmiot. Etapy ewolucji stosunków międzynarodowych politycznych: etap przedwestfalski, etap westfalski, etap późnowestfalski.</p> <p>Środowisko międzynarodowe. Pojęcie środowiska i społeczności międzynarodowej. Środowisko międzynarodowe: Cechy, istota i przedmiot. Czynniki międzynarodowych stosunków politycznych. Zasady i normy stosunków międzynarodowych.</p> <p>Aktorzy stosunków międzynarodowych. Uczestnik stosunków międzynarodowych: pojęcie, cechy i istota. Klasyfikacja uczestników stosunków międzynarodowych. Państwo jako podstawowy uczestnik stosunków międzynarodowych. Interesy narodowe. Racja stanu.</p>

			<p>Polityka zagraniczna państwa. Organizacje międzynarodowe: Pojęcie, geneza i istota. Klasyfikacja organizacji międzynarodowych. Funkcje organizacji międzynarodowych. Podmioty transnarodowe. Istota i zakres podmiotów transnarodowych. Korporacje transnarodowe.</p>
12.	<i>Międzynarodowe stosunki wojskowe</i>	K_W03, K_W06, K_U01, K_K04	<p>Uczestnicy międzynarodowych stosunków wojskowych Spór a konflikt międzynarodowy Wojna - definicje, typologia, przyczyny, konsekwencje i stosunek głównych teorii wobec wojny Myśl strategiczna prowadzenia działań militarnych Strategiczno-militarne aspekty funkcjonowania NATO Siły zbrojne - zadania, typy, struktura Instrumenty militarne Organizacji Narodów Zjednoczonych i ich wykorzystywanie. Wojskowe narzędzia zbiorowego bezpieczeństwa w Europie (OBWE). Rodzaje organizacji zbiorowej obrony i zjednoczone siły zbrojne. Typy i rodzaje bilateralnych stosunków wojskowych. Międzynarodowy system kontroli zbrojeń i handlu uzbrojeniem. Siły zbrojne jako instrument polityki państwa.</p>
13.	<i>Organy i instytucje bezpieczeństwa w państwie</i>	K_W02, K_W08, K_U05, K_K02, K_K06	<p>Organy i instytucje bezpieczeństwa w państwie – wprowadzenie. Główne zagrożenia dla bezpieczeństwa w Polsce w ujęciu syntetycznym. System organów państwowych w Polsce a zadania z obszaru ochrony bezpieczeństwa w państwie. 4. Wymiar strategiczny i systemowy bezpieczeństwa w Polsce. Organy państwa o charakterze ogólnym – Prezydent RP, Rada Ministrów, MSW. Siły zbrojne RP. Służby specjalne (ABW, CBA, AW, SKW, SWW). Służby policyjne (policja, żandarmeria wojskowa, straż graniczna, inspekcja transportu drogowego, służba więzienna) Inne instytucje (straż pożarna, agencje ochrony mienia, służby ochrony lotnisk, SOK). Straże sektorowe oraz inspekcje. Prawne formy i środki działania administracji publicznej w Polsce w obszarze ochrony bezpieczeństwa państwa. Samorząd terytorialny III RP – ogólna charakterystyka. Ustrój jednostek samorządu terytorialnego.</p>

			<p>Polityka lokalna i regionalna w obszarze bezpieczeństwa.</p> <p>Służby, inspekcje i straże na poziomie lokalnym.</p>
14.	<i>Przemiany geopolityczne w Europie w XX i XXI wieku</i>	K_W06, K_W07, K_W08, K_U03, K_U07, K_K03	<p>Założenie i cele kształcenie w zakresie przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy o przemianach terytorialnych w okresie XX i XXI w. W pierwszej kolejności, roli Świętego Przymierza, rozpadu jego i wyłonienia się potęgi pruskiej. Następstw I i II wojny światowej i rozpadu ZSRR. Celem jest ukazanie ze sprzeczności państw europejskich i kruche podstawy ich formy organizacyjnej, jak Liga Narodów prowadziły do konfliktów i wojny. Następnie przedstawienie po roku 1945 rywalizacji dwóch bloków. W tym wojny koreańskiej, wietnamskiej, konfliktu na Bliskim Wschodzie. Następnie ukazanie przyczyn i konsekwencji rozpadu ZSRR oraz transformacji w krajach Europy Środkowo – Wschodniej.</p>
15.	<i>Siły zbrojne w systemie politycznym państwa</i>	K_W02, K_W05, K_U02, K_U08, K_K06	<p>Siły zbrojne jako element struktury społecznej i politycznej.</p> <p>Armia elementem struktury aparatu państwowego – funkcje sił zbrojnych</p> <p>Relacje pomiędzy społeczeństwem, światem polityki a wojskiem.</p> <p>Siły zbrojne w systemie organizacyjnym państwa.</p> <p>System obronny Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Zadania i organizacja sił zbrojnych RP.</p> <p>Relacje międzynarodowe SZ i ich wpływ na politykę bezpieczeństwa i obrony.</p>
16.	<i>Międzynarodowa ochrona praw człowieka</i>	K_W03, K_W08, K_U05, K_U07, K_K03	<p>Wprowadzenie do pojęcia praw człowieka.</p> <p>Kwestie terminologiczne - wyjaśnienie pojęć: prawa człowieka, prawa obywatelskie, wolności człowieka, wolności obywatela, prawa i wolności konstytucyjne, podstawowe prawa i wolności, prawa podmiotowe, publiczne prawa podmiotowe.</p> <p>Podstawowe wiadomości o ochronie praw człowieka.</p> <p>Pojęcie ochrony praw człowieka. Formy ochrony praw człowieka. Systemy ochrony praw człowieka i relacje między nimi. Gwarancje ochrony praw człowieka. Zagrożenia i naruszenia praw człowieka.</p> <p>Wybrane koncepcje praw człowieka i geneza ich ochrony.</p> <p>Pojęcie i klasyfikacja koncepcji praw jednostki. Omówienie wybranych koncepcji praw człowieka: prawno-naturalna, liberalna, chrześcijańska, islamska, azjatycka, afrykańska,</p>

			<p>marksistowska. Narodziny i rozwój ochrony krajowej. Pierwsze elementy rozwoju ochrony międzynarodowej. Początki kodyfikacji międzynarodowej ochrony praw człowieka.</p> <p>Źródła prawa praw człowieka.</p> <p>Źródła prawa w prawie międzynarodowym (umowy międzynarodowe, zwyczaj międzynarodowy, zasady ogólne prawa międzynarodowego).</p> <p>Źródła prawa w prawie ponadnarodowym.</p> <p>Źródła prawa w prawie krajowym.</p> <p>Zasady ogólne prawa międzynarodowego praw człowieka. 3 h</p> <p>Zasada samostanowienia narodów. Zasada uniwersalizmu. Zasada równości i niedyskryminacji. Zasada solidarności. Zasada sytuacyjności. Zasada subsydiarności. Zasada rzeczywistości i skuteczności. Zasada integralności praw człowieka. Zasada znajomości praw człowieka.</p> <p>Systematyka i klasyfikacja praw człowieka.</p> <p>Katalogi praw człowieka. Zasady a normy praw człowieka. Prawa a wolności człowieka. Prawa jednostki a prawa obywatelskie. Prawa obywatelskie i polityczne a prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne. Prawa materialne a proceduralne. Generacje praw człowieka. Prawa tradycyjne a prawa socjalne. Prawa cywilne a prawa publiczne. Prawa wolnościowe a prawa równościowe. Prawa absolutne i derogowalne.</p> <p>Konstrukcja normatywna praw człowieka.</p> <p>Źródło i podstawa praw człowieka. Podmiot uprawniony. Podmiot zobowiązany. Problem wertykalnego i horyzontalnego obowiązywania praw i wolności. Podmioty grupowe jako adresaci praw i wolności. Przedmiot praw człowieka – zobowiązanie. Roszczenie z tytułu naruszenia praw człowieka.</p> <p>Granice ochrony praw człowieka.</p> <p>Pojęcia ograniczeń i konfliktów praw człowieka. Prawa niederogowalne. Limitacja korzystania z praw człowieka (budowa klauzul limitacyjnych, klauzule generalne a indywidualne, testy: legalności, celowości i konieczności). Derogacja zobowiązań z zakresu praw człowieka (substancjalne i formalne przesłanki derogacji).</p> <p>Uniwersalny system ochrony praw człowieka.</p> <p>Wprowadzenie. Podstawowe dokumenty dotyczące ochrony praw człowieka w systemie ONZ. System oparty na Karcie NZ (system oparty na</p>
--	--	--	---

			<p>Komisji Praw Człowieka, Rada Praw Człowieka; organy i organizacje wyspecjalizowane ONZ a prawa człowieka, organizacje pozarządowe). Systemy traktatowe (Komitety: Praw Człowieka, Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturalnych; ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej; przeciwko Torturom; Likwidacji Dyskryminacji Kobiet, Praw Dziecka, Pracowników Migrujących; Praw Osób Niepełnosprawnych, ds. Wymuszonych Zaginięć; sprawozdania państw i skargi indywidualne). Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka.</p> <p>System ochrony praw człowieka Rady Europy.</p> <p>Geneza powstania i główne cele RE. RE a prawa człowieka. Europejska Konwencja Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Europejski Trybunał Praw Człowieka (powoływanie, sędziowie, procedura działania: historyczna i aktualna, skargi indywidualne, skargi między państwowe; tryb działania, próby reform). Europejska Karta Społeczna wraz z Komitetem Niezależnych Ekspertów. Europejska Konwencja Przeciwko Torturom. Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych. Ochrona Danych. Europejska Konwencja o ochronie Praw Dzieci. Konwencja „bioetyczna”. Komisarz Praw Człowieka RE. Komitet Ministrów i Zgromadzenie Parlamentarne RE a prawa człowieka. Inne wybrane instytucje pozakonwencyjne.</p> <p>System ochrony praw człowieka KBWE/OBWE.</p> <p>Geneza powstania KBWE i rola praw człowieka w tym procesie. Pojęcie ludzkiego wymiaru KBWE/OBWE. Konferencje ludzkiego wymiaru KBWE/OBWE. Mechanizmy ludzkiego wymiaru KBWE/OBWE. Instytucje ludzkiego wymiaru KBWE/OBWE. Charakter zobowiązań z zakresu ludzkiego wymiaru KBWE/OBWE.</p> <p>System ochrony praw człowieka UE/WE.</p> <p>Geneza rozwoju praw podstawowych. Pojęcie praw podstawowych. Obywatelstwo UE i prawa i wolności obywateli. Geneza powstania Karty Praw Podstawowych (KPP)UE. Instytucje i mechanizmy kontrolne. Zawartość i charakter prawny KPP. KPP a polski system prawny. System ochrony praw człowieka UE a inne systemy regionalne.</p>
17.	<i>Polityka cyberbezpieczeństwa</i>	K_W06, K_W07, K_W10, K_U02, K_U04, K_K04	Podstawowe pojęcia z zakresu cyberbezpieczeństwa.

			<p>Geneza cyberprzestrzeni. Uwarunkowania polityki cyberbezpieczeństwa. Cyberprzestrzeń; sieci, systemy i użytkownicy Bezpieczeństwo w erze Big Data – konsekwencje analizy wielkich zbiorów danych, możliwe naruszenia prawa do prywatności. Krajowe ramy polityki cyberbezpieczeństwa RP. Polityka ochrony cyberprzestrzeni RP. Zjawisko cyberprzestępczości a polityka cyberbezpieczeństwa w regulacjach prawnych Rady Europy, Unii Europejskiej i Polski. Diplomacy Toolbox. Definicja zagrożeń cybernetycznych, problem rozróżnienia ataków cybernetycznych. Wojna w cyberprzestrzeni – problem atrybucji ataku cybernetycznego, prawne aspekty wojny w cyberprzestrzeni. Cyberprzestrzeń jako wymiar rywalizacji państw.</p>
18.	<i>Polityka bezpieczeństwa</i>	K_W01, K_W03, K_W05, K_U01, K_U04, K_K01, K_K02	<p>Istota i zakres polityki bezpieczeństwa; Uwarunkowania polityki bezpieczeństwa; Zewnętrzne i wewnętrzne środowisko bezpieczeństwa państwa; Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii Europejskiej / Założenia i cele strategiczne strategii bezpieczeństwa i strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE;. Założenia strategii bezpieczeństwa narodowego RP -interesy narodowe, cele strategiczne. Filary polityki bezpieczeństwa RP. Rola Polski w globalnym systemie bezpieczeństwa. Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego jako zbiorowy podmiot realizacji polityki bezpieczeństwa. Dwu i wielostronne aspekty polityki bezpieczeństwa Polski w wymiarze międzynarodowym. Polityka bezpieczeństwa w wymiarze wewnętrznym. Wybrane wymiary polityki bezpieczeństwa społecznego i kulturowego RP Systemy bezpieczeństwa międzynarodowego - system hegemoniczny - równowaga sił - bezpieczeństwo zbiorowe - rząd światowy Ramy prawne użycia siły Misje pokojowe Polityka bezpieczeństwa wybranych organizacji międzynarodowych:</p>

			- ONZ, NATO, UE, WNP, Unia Afrykańska, ASEAN, OPA Polityka bezpieczeństwa mocarstw globalnych i regionalnych w wybranych regionach świata.
19.	<i>Migracje w dobie globalizacji</i>	K_W03, K_W06, K_U03, K_U06, K_K02	Pojęcie migracji. Procesy globalizacyjne a migracje. Migracja jako zjawisko społeczno-kulturowe. Rodzaje, formy i przyczyny migracji. Skupiska polonijne na świecie. Wpływ wstąpienia Polski do Unii Europejskiej na wielkość i kierunki migracji. Społeczne relacje migrantów. Migracyjny kapitał społeczny. Adaptacja na obczyźnie – problemy tożsamościowe i językowe współczesnych migrantów. Konsekwencje migracji. Kryzys migracyjny.
20.	<i>Terroryzm międzynarodowy</i>	K_W05, K_W07, K_W08, K_U05, K_K03	Definicja terroru i terroryzmu. Typologia terroryzmu. Terroryzm w prawie międzynarodowym. Atrybuty aktu terrorystycznego. Powody rozwoju zjawiska terroryzmu międzynarodowego na przełomie XX i XXI . Terroryzm jako fenomen globalny. Zwalczanie terroryzmu międzynarodowego. Walka z terroryzmem w Afganistanie, Iraku i Syrii.
21.	<i>Bezpieczeństwo zdrowotne</i>	K_W04, K_W06, K_W08, K_U03, K_U05, K_K04	Bezpieczeństwa zdrowotnego – podstawowe pojęcia, istota, podstawowe pojęcia w polityce zdrowotnej państwa, System ochrony zdrowia w Unii Europejskiej, globalne zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego (ONZ ,WHO); Polityka zdrowotna państwa podstawowe akty prawne ustawodawcze i wykonawcze z zakresu polityki zdrowotnej państwa; Prawne uwarunkowania w kreowaniu bezpieczeństwa zdrowotnego w państwie w czasie wojny i pokoju stany nadzwyczajne a bezpieczeństwo zdrowotne; Bio-terroryzm a zagrożenie epidemiologiczne, migracje a zagrożenie epidemiologiczne; Bezpieczeństwo żywności i w żywieniu, mechanizm realizacji polityki zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez działanie wyspecjalizowanych jednostek administracji państwowej;

			<p>Bezpieczeństwo zdrowotne człowieka a rozwój cywilizacji, ocena stanu zdrowia populacji w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych , choroby cywilizacyjne. profilaktyka , leczenie; Szczepienia ochronne a system zdrowotny, kalendarz szczepień jako aktywna forma zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego populacji; Decentralizacja zarządzania funkcjami zdrowotnymi państwa. mechanizmy realizacji polityki zdrowotnej poprzez samorząd terytorialny.</p> <p>Bezpieczeństwo zdrowotne społeczności lokalnych,</p> <p>Zagrożenia epidemiologiczne w państwie zasady funkcjonowania i zakres obowiązków wojewódzkich i terytorialnych stacji sanitarno epidemiologicznych;</p> <p>Pojęcie promocji zdrowia i strategię działania.</p> <p>Edukacja zdrowotna w szkole i środowisku pracy.</p> <p>Styl życia i zachowania zdrowotne.</p>
22.	<i>Bezpieczeństwo w dobie pandemii i świecie postpandemicznym</i>	K_W02, K_W06, K_U02, K_U03, K_K02	<p>Pandemia problemy definicyjne.</p> <p>Pandemia – wyzwanie dla bezpieczeństwa państwa.</p> <p>Koronawirus SARS-CoV-2– niewidoczne zagrożenie.</p> <p>System zarządzania kryzysowego w walce z pandemią koronawirusa</p> <p>Instytucja stanów nadzwyczajnych w obliczu pandemii koronawirusa</p> <p>Ochrona granic państwowych RP oraz kwestie migracyjne w czasach pandemii</p> <p>Rola wojsk specjalnych Polski i NATO w obliczu zagrożenia i skutków pandemii</p> <p>Wpływ COVID-19 na bezpieczeństwo instytucji i przedsiębiorstw prywatnych – konsekwencje i ryzyko nagłego przejścia na pracę zdalną</p> <p>Pandemia a kolektywny system bezpieczeństwa międzynarodowego – uwarunkowania oraz implikacje dla Polski</p> <p>Wykorzystanie technologii w walce z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2.</p> <p>Przegląd rozwiązań stosowanych w wybranych państwach.</p> <p>Rozwiązywanie sytuacji kryzysowych i postkryzysowych</p> <p>Świat po pandemii – wyzwania.</p>
23.	<i>Sztuczna inteligencja – wyzwania dla bezpieczeństwa państwa</i>	K_W05, K_W10, K_U02, K_U04, K_K04	<p>Wprowadzenie: sztuczna inteligencja jako wyzwanie .</p> <p>AI w studiach nad nauką, techniką i społeczeństwem</p> <p>Big Data: szanse i zagrożenia.</p> <p>Techniki sztucznej inteligencji.</p>

			<p>Wyzwania etyczne: wolność i prywatność w erze AI</p> <p>Wyzwania polityczne: przypadek Cambridge Analytica</p> <p>Wyzwania społeczne: AI w instytucjach publicznych</p> <p>Wyzwania gospodarcze: automatyzacja i przyszłość pracy</p> <p>9. Wyzwania edukacyjne: AI i digital literacy.</p> <p>AI jako narzędzie i broń</p>
24.	<i>Prognozowanie symulacje międzynarodowe</i>	<i>i</i> K_W03, K_W05, K_U03, K_K01, K_K04	<p>Prognozowanie w naukach społecznych - metody i zagadnienia problemowe.</p> <p>Czynniki warunkujące wyzwania dla prognoz w stosunkach międzynarodowych. Metody prognozowania.</p> <p>Teoretyczne uwarunkowania eksplanacji stosunków międzynarodowych.</p> <p>Jakość prognoz i symulacji: studia przypadków.</p> <p>Budowanie modeli i symulacji stosunków międzynarodowych.</p>
25.	<i>Organizacja zarządzanie bezpieczeństwem</i>	<i>i</i> K_W05, K_W06, K_W10, K_U07, K_U08, K_K02	<p>Istota zarządzania, cykl zarządzania, uwarunkowania interpersonalne i sytuacyjne.</p> <p>Tradycje i dorobek teorii organizacji i zarządzania F. Taylor, H. Fayol, E. Mayo.</p> <p>Elementy analizy strategicznej;</p> <p>Determinanty struktury organizacji; typy struktury organizacji, rozwój struktur organizacyjnych;</p> <p>Kierowanie zmianami w organizacji; strategia zmiany w organizacji,</p> <p>Podejście do konfliktu w organizacji; metody przełamania oporu przeciwko zmianom w organizacji, ich zalety oraz ograniczenia;</p> <p>Przywództwo i kierowanie w organizacji; charakterystyka wybranych modeli przywództwa;</p> <p>Problemy związane z delegowaniem władzy; istota delegowania władzy i etapy jej delegowania, zasady delegowania władzy w organizacji, przeszkody delegowania władzy i możliwości ich przezwyciężenia;</p> <p>Narzędzia i procedury motywowania</p> <p>Procedury konstytuowania się decyzji w organizacji.</p> <p>Procesy kontroli w organizacji</p> <p>Ewolucja teorii organizacji i zarządzania;</p> <p>Środowisko organizacji i Środowisko naturalne;</p> <p>Odpowiedzialność społeczna i etyka;</p> <p>Globalizacja i zarządzanie;</p> <p>Max Weber i kontynuacja badań nad organizacjami;</p>

			<p>Gry organizacyjne i polityczna perspektywa analizy organizacji; Organizacja jako system i zmiana organizacyjna; Relacje międzyorganizacyjne i zarządzanie międzynarodowe; Human relations i psychologiczne podejście w zarządzaniu; Kultura organizacyjna i znaczenie kultur narodowych w zarządzaniu.</p>
26.	<i>Komentarz do współczesnych problemów bezpieczeństwa</i>	K_W03, K_W06, K_U02, K_K01	<p>Analiza aktualnych wydarzeń z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Polska polityka bezpieczeństwa na łamach (ekranach) mediów. Wpływ zjawisk gospodarczych i społecznych na polską politykę bezpieczeństwa. Problemy bezpieczeństwa europejskiego. Wojny i konflikty zbrojne w świecie. Aktualne problemy globalizacji.</p>
27.	<i>Wprowadzenie do bezpieczeństwa wewnętrznego</i>	K_W02, K_W04, K_U03, K_U07, K_K03	<p>Wprowadzenie do przedmiotu. Rys historyczny instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. Bezpieczeństwo wewnętrzne w systemie bezpieczeństwa narodowego. Podstawy prawne bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. System bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. Prezydent RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Rada Ministrów i inne naczelne organy administracji rządowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Policja jako podstawowy podmiot w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. System ochrony granicy państwowej. Zadania terenowej administracji i służb rządowych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Samorządowa administracja bezpieczeństwa. Organizacje pozarządowe a bezpieczeństwo wewnętrzne. Bezpieczeństwo wewnętrzne w świetle ruchów wędrowniczych ludności. Outsourcing bezpieczeństwa wewnętrznego. Informatyzacja systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Zagadnienia cyberbezpieczeństwa.</p>
28.	<i>Zarządzanie kryzysowe</i>	K_W02, K_W04, K_U02, K_U04, K_K05	<p>Zarządzanie kryzysowe – podstawowe pojęcia. Organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania.</p>

			<p>Ochrona infrastruktury krytycznej. RCB struktura oraz zadania. Zarządzanie kryzysowe na szczeblu województwa, powiatu oraz gminy. System ratownictwa w Polsce. Stan klęski żywiołowej, stan wyjątkowy, stan wojenny (wprowadzanie)</p>
29.	<i>Rywalizacja strategiczna USA - Chiny</i>	K_W06, K_W08, K_U01, K_U07, K_K01, K_K04	<p>Potencjał gospodarczy, polityczny, militarny i kulturowy USA i Chin Zależności globalne USA i Chin. Współpraca USA i Chin z poszczególnymi regionami. Globalne i regionalne inicjatywy USA i Chin. Główne obszary rywalizacji USA i Chin. USA i Chiny w Pułapce Tukidydesa.</p>
30.	<i>Broń masowego rażenia</i>	K_W03, K_W06, K_U01, K_U07, K_K03	<p>Broń Masowego Rażenia – podstawowe pojęcia. Rodzaje broni masowego rażenia (BMR) oraz ich podstawowe kryteria poznawcze - broń jądrowa, zwana też atomową lub nuklearną - broń biologiczna - broń chemiczna - toksyczne środki przemysłowe Katalog i oznaczenia substancji niebezpiecznych; Państwo w obliczu zagrożenia - regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa narodowego Problem użycia broni masowego rażenia przez podmioty pozapaństwowe - możliwość użycia przez podmioty pozapaństwowe broni nuklearnej (potencjalne formy, ograniczenia i możliwości, skutki i prawdopodobieństwo użycia) . Proliferacja broni masowego rażenia. Przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia Regulacje dotyczące przeciwdziałania proliferacji BMR.</p>
31.	<i>Polityka społeczna</i>	K_W04, K_W10, K_U03, K_U05, K_K03, K_K05	<p>Podstawowe pojęcia z zakresu polityki społecznej; definicja, cele, problemy, wskaźniki, zasady Geneza Polityki społecznej w Polsce i na świecie Modele polityki społecznej Podmioty polityki społecznej: międzynarodowe, Podmioty polityki społecznej: europejskie, Podmioty polityki społecznej: krajowe Podmioty polityki społecznej: samorządowe i pozarządowe Zabezpieczenie społeczne Ubezpieczenia społeczne Ubezpieczenia społeczne rolników Pomoc społeczna</p>

			<p>Dialog społeczny w Polsce</p> <p>Uwarunkowania polityki społecznej</p> <p>Instrumenty realizacji polityki społecznej</p> <p>Wieloaspektowość w polityce społecznej.</p> <p>Sytuacja na rynku pracy w Polsce i w Unii Europejskiej</p> <p>Polityka społeczna wobec ubóstwa.</p>
32.	<i>Komunikowania w sytuacjach kryzysowych</i>	K_W05, K_W07, K_U02, K_U04, K_K05	<p>Komunikowanie jako proces – definicje, poziomy procesu komunikowania, formy i typy komunikowania; cechy komunikacji kryzysowej.</p> <p>Podstawy oraz zasady komunikowania się werbalnego i niewerbalnego;</p> <p>Sytuacje kryzysowe. Definicje, typy, etapy, udziałowcy.</p> <p>Typologia zachowań komunikacyjnych w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>Plany działań w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>Działania w trakcie sytuacji kryzysowej;</p> <p>Rola opinii publicznej;</p> <p>Język komunikacji kryzysowej;</p> <p>Kampanie komunikacyjne w kryzysie;</p> <p>Media i komunikowanie masowe w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Komunikowanie wewnątrz organizacji i z otoczeniem zewnętrznym;</p> <p>Analiza i ocena typowych zachowań komunikacyjnych w sytuacjach konfliktowych;</p> <p>Rola i znaczenie manipulacji w relacjach międzyludzkich;</p> <p>rozpoznawanie psychomanipulacji oraz chwytów erystycznych;</p> <p>Media i komunikowanie masowe w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>Analiza komunikatów medialnych;</p> <p>Analiza i ocena roli działań wewnętrznych public relations w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>Przygotowanie projektu działań komunikacyjnych w sytuacji kryzysowej</p> <p>Analiza strategii komunikacyjnych w sytuacjach kryzysowych.</p>
33.	<i>Wprowadzenie do edukacji dla bezpieczeństwa</i>	K_W06, K_W07, K_U01, K_U04, K_K04	<p>Obszary poznawcze i empiryczne edukacji dla bezpieczeństwa.</p> <p>Koncepcje edukacji dla bezpieczeństwa w polskiej myśli pedagogicznej na przestrzeni dziejów.</p> <p>Edukacja obronna w II Rzeczypospolitej.</p> <p>Edukacja dla bezpieczeństwa w wymiarze instytucjonalnego wsparcia.</p> <p>Bezpieczeństwo w środowisku szkoły.</p> <p>System doskonalenia kadr administracji rządowej i samorządowej w zakresie bezpieczeństwa.</p> <p>Edukacja dla bezpieczeństwa w wybranych państwach.</p>

34.	<i>Służby specjalne RP</i>	K_W02, K_W06, K_U05, K_K01	<p>Służby specjalne - definicja, typologia, funkcje oraz zadania wywiadu, kontrwywiadu oraz służb antykorupcyjnych</p> <p>Służby specjalne w RP w podsystemie wykonawczym Systemu Bezpieczeństwa Narodowego</p> <p>Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego</p> <p>Agencja Wywiadu</p> <p>Centralne Biuro Antykorupcyjne</p> <p>Służba Wywiadu Wojskowego Służba Kontrwywiadu Wojskowego</p> <p>Wojska specjalne RP - organizacja, zadania, funkcje</p> <p>Udział służb specjalnych w kształtowaniu bezpieczeństwa narodowego</p>
35.	<i>Sztuka wystąpień publicznych</i>	K_W05, K_W10, K_U05, K_U06, K_K05	<p>Komunikowanie - komunikacja niewerbalna</p> <p>Pierwsze wrażenie</p> <p>Kreowanie własnego wizerunku</p> <p>Stres. Trema i sposoby jej przezwyciężania</p> <p>Rodzaje wystąpień publicznych – konstruowanie wystąpienia</p> <p>Umiejętności dobrego mówcy - warsztat</p> <p>Zachowanie się przed kamerą i mikrofonem</p> <p>Ćwiczenia artykulacyjne</p> <p>Argumentacja i perswazja</p> <p>Praca nad interpretacją tekstu</p> <p>Prezentacje multimedialne</p> <p>Przemawianie publiczne z wykorzystaniem pomocy audiowizualnych - warsztat</p> <p>Sztuka debatowania</p>
36.	<i>Informacja publiczna i niejawną w administrowaniu bezpieczeństwem</i>	K_W05, K_W08, K_U02, K_U05, K_K02	<p>Pojęcie informacji publicznej i informacji przetworzonej w ustawie o dostępie do informacji publicznej.</p> <p>Sposoby regulacji zakresu przedmiotowego ustaw normujących zasady dostępu do informacji o wykonywaniu zadań administracji publicznej na świecie.</p> <p>Generalna klauzula dostępu do informacji publicznej.</p> <p>Katalog podmiotów zobowiązanych do udostępniania informacji publicznej i katalog podmiotów uprawnionych do uzyskania tej informacji.</p> <p>Tryb i formy udostępniania informacji publicznej na gruncie ustawy o dostępie do informacji publicznej.</p> <p>Granice prawa do informacji publicznej.</p> <p>Kontrola administracyjna i sądowa realizacji prawa dostępu do informacji publicznej.</p> <p>RODO i jego zakres ochrony danych – wymogi legislacyjne.</p> <p>Podstawowe pojęcia ustawowe z zakresu ochrony informacji niejawnych.</p>

			<p>Informacja niejawna a dane osobowe. Organizacja ochrony informacji niejawnych. Rola i zadania ABW i SKW w systemie organizacji państwa. Międzynarodowy system ochrony informacji niejawnych: UE/NATO/ESA. Rola i zadania Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Koordynatora ds. Służb Specjalnych. Dostęp do informacji niejawnych. Zasady oznaczania materiałów i dokumentów zawierających informacje niejawne. Środki ochrony informacji niejawnych. Pełnomocnik ochrony informacji niejawnych. Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna w systemie ochrony informacji niejawnych. Organizacja i funkcjonowanie kancelarii tajnej.</p>
37.	<i>Historia wojskowa Polski w XX w. (e-learning)</i>	K_W03, K_W06, K_U01, K_U02, K_K02, K_K06	<p>Periodyzacja dziejów wojskowych Polski w XX w. Siły zbrojne w systemach ustrojowych Polski w XX w. Siły zbrojne w systemie konstytucyjnym RP po 1990 r. Organizacja WP w latach 1918 – 1939 i organizacja SZ RP na uchodźctwie w latach 1939 – 1947 Organizacja WP w Polsce w latach 1944 – 1989 Restrukturyzacja sił zbrojnych RP po 1990 r. Uzbrojenie i wyposażenie SZ RP w latach 1918-1939 Uzbrojenie i wyposażenie SZ RP po 1945 . Polskie formacje zbrojne w latach 1908 – 1918 – organizacja i udział w I wojnie światowej Walki WP o granice państwa w latach 1918 – 1921 Kampania wrześniowa 1939 r. i jej polityczno – wojskowe skutki. Udział wojsk polskich w walkach z aliantami zachodnimi. Polskie formacje zbrojne na froncie wschodnim od 1943 r. Siły wojskowe Państwa Podziemnego i inne organizacje polskiego ruchu oporu. Udział żołnierzy polskich w operacjach pokojowych.</p>
38.	<i>Konflikty społeczne</i>	K_W04, K_W07, K_U02, K_U04, K_K05	<p>Podstawowe zagadnienia dotyczące psychologii konfliktu: podstawowe pojęcia, historia konfliktu Diagnoza sytuacji konfliktowej. Charakterystyka zjawiska i sposoby definiowania konfliktów społecznych. Warunki uniknięcia konfliktu. Warunki i obszary eskalacji konfliktu.</p>

			<p>Style reagowania na konflikt społeczny. Sposoby rozwiązywania konfliktów społecznych. Przeciwdziałanie konfliktom społecznym. Istota konfliktu: fenomen konfliktu i sytuacji konfliktowej. Najważniejsze przyczyny konfliktów. Komunikacja i asertywność Analiza konfliktu: potrzeby i interesy stron. Automatyczne i strategiczne wzorce konfliktów. Strategie rozwiązywania konfliktu.</p>
39.	<i>Historia wojen i wojskowości</i>	K_W01, K_W02, K_W08, K_U01, K_K01, K_K02	<p>Teoretyczne podstawy wiedzy o wojnach i wojskowości Periodyzacja historii wojen i wojskowości Sztuka wojenna w dobie Wojen Napoleońskich Wpływ rozwoju nauki i techniki w XIX w. na sztukę prowadzenia wojen Przemiany w wojskowości powszechnej na przełomie XIX/XX w. Nowe środki walki na początku XX w. i ich wpływ na sztukę wojenną I wojna światowa – przyczyny, przebieg, skutki Wojny i konflikty lokalne w latach 30-tych XX w. Przyczyny i periodyzacja II wojny światowej Wojna polska 1939 i wojna zimowa Kampanie wojenne na zachodzie i południu Europy oraz w Afryce Wojna niemiecko sowiecka 1941 – 1945 Wojna na Pacyfiku Przebieg II wojny światowej w latach 1944-1945 Wpływ doświadczeń II wojny światowej na rozwój sztuki wojennej. Wielkie kampanie i bitwy Napoleona Bonaparte Teoria wojen Carla Clausewitz’a Pierwsze wojny doby przemysłowej 1853 – 1914 Wizja przyszłej wojny wg Jana Gotlieba Blocha Wojna pozycyjna i próby jej przełamania (1914 -1918) Nowe teorie wojenne lat 1918 - 1939 „Blitzkrieg” i jego wpływ na wojnę współczesną.</p>
40.	Wychowanie fizyczne	X	x
41.	Język obcy	X	x
42.	Seminarium licencjackie	K_W01, K_W02, K_W09, K_U01, K_U02, K_U07, K_U08, K_K05	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie koncepcji pracy licencjackiej: problem, cel i (hipo)teza(-y) 2. Opracowanie struktury pracy licencjackiej 3. Zestawienie bibliografii problemu

			<p>4. Opracowanie instrumentów do badania problemu (metody, techniki)</p> <p>5. Metody sporządzania bibliografii, przypisów i ikonografii</p> <p>6. Opanowanie zasad cytowania źródeł i literatury</p> <p>7. Samodzielne studia źródeł i literatury</p> <p>8. Przygotowanie i wykorzystanie materiału empirycznego</p> <p>9. Prezentacja przez studentów poszczególnych fragmentów pracy</p> <p>10. Przygotowanie wstępu i zakończenie pracy</p> <p>11. Redakcja całości pracy</p> <p>12. Przygotowanie studentów do egzaminu dyplomowego</p>
Moduł POLITYCZNO – MILITARNY			
43.	<i>Międzynarodowe prawo humanitarne</i>	K_W01, K_W06, K_U01, K_U04, K_K02, K_K03	<p>Geneza, rozwój i zasady międzynarodowego prawa humanitarne</p> <p>Źródła i podmioty międzynarodowego prawa humanitarne.</p> <p>Zakres stosowania międzynarodowego prawa humanitarne.</p> <p>Odpowiedzialność karna za naruszenia międzynarodowego prawa humanitarne.</p> <p>Charakterystyka międzynarodowych trybunałów karnych.</p> <p>Rozpoczęcie i zakończenie działań zbrojnych. Okupacja wojenna. Neutralność wojenna.</p> <p>Ochrona rannych, chorych i rozbitków w konfliktach zbrojnych.</p> <p>Ochrona ludności cywilnej w konfliktach zbrojnych.</p> <p>Status prawny jeńca i kombatanta w międzynarodowym prawie humanitarnym</p> <p>Status dzieci-żołnierzy w międzynarodowym prawie humanitarnym (2 godz.)</p> <p>Kwestia przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarne w operacjach zbrojnych organizacji międzynarodowych.</p> <p>Międzynarodowy a nie międzynarodowy konflikt zbrojny</p> <p>Konflikty zbrojne o charakterze nie międzynarodowym.</p> <p>Specyfika wojny morskiej.</p> <p>Specyfika wojny powietrznej</p> <p>Rola i zadania Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża w sytuacji konfliktów zbrojnych.</p> <p>Ochrona zabytków kultury w międzynarodowym prawie humanitarnym.</p>

44.	<i>Socjologia wojska</i>	K_W02, K_W08, K_U05, K_U07, K_K05	<p>Socjologia wojska: geneza, zarys dziejów dyscypliny, przedmiot badań, dziedziny badań.</p> <p>Socjologia wojska w Polsce.</p> <p>Wojsko jako instytucja społeczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Cechy armii jako instytucji społecznej, Historyczna ewolucja sił zbrojnych, Armie narodowe ery nowoczesnej, Ku nowej armii ery ponowoczesnej. <p>Wojsko i polityka:</p> <ol style="list-style-type: none"> Typologia wzajemnych stosunków, Demokratyczna kontrola nad siłami zbrojnymi, Wojsko pod kontrolą partii, Wojsko u władzy: dominacja lub dyktatura. <p>Metody i techniki badań współczesnej socjologii wojska.</p> <p>Wkład nauk społecznych w badania nad wojskiem.</p> <p>Problemy badawcze z jakimi przyjdzie się zmierzyć „nowej” socjologii wojska.</p> <p>Uwarunkowania narodzin i rozwoju socjologii wojska.</p> <p>Stosunki cywilno-wojskowe.</p> <p>Znaczenie polaryzacji społecznej dla armii: społeczny profil zawodowych żołnierzy i ich miejsce w strukturze społecznej.</p> <p>Wpływ zmian klimatycznych na środowisko bezpieczeństwa i role zawodowe żołnierzy: konieczność przygotowania wojska do udziału w walce z klęskami żywiołowymi oraz nowymi konfliktami i ryzykami wynikającymi z coraz szybszych zmian klimatycznych na świecie: wojny klimatyczne, ludobójstwo klimatyczne, migracje klimatyczne.</p> <p>Wpływ nowych technologii na wojsko: oparcie uzbrojenia sił zbrojnych na najnowszych osiągnięciach naukowych w ślad za czym idą zmiany w profilu zawodowym kadry wojskowej.</p> <p>Wpływ służby poza granicami kraju na życie żołnierzy: profil psychologiczno-społeczny żołnierzy; komunikacja między frontem a domem; problemy weteranów: stres w rodzinie weterana, jakość życia rodziny weterana, społeczna alienacja, PTSD, samobójstwa, wsparcie społeczne.</p> <p>Wpływ różnorodności na funkcjonowanie armii: integracja mniejszości w wojsku; kobiety jako dowódcy; kobiety na polu walki;</p>
-----	--------------------------	-----------------------------------	--

			<p>mniejszości seksualne w armii, mniejszości religijne w armii.</p> <p>Przygotowanie rezerw w warunkach zniesienia powszechnego obowiązku służby wojskowej, w tym kwestia skuteczności obrony terytorialnej.</p>
45.	<i>Polityka militarna Polski</i>	K_W02, K_W07, K_U01, k_U03, K_K06	<p>Polityka militarna państwa – aspekty teoretyczne</p> <p>Prawne podstawy polityki wojskowej Polski</p> <p>Koncepcja obronna kraju 2017 i jej realizacja</p> <p>Międzynarodowa sojusznicza współpraca wojskowa</p> <p>Wschodnia flanka NATO i jej znaczenie dla bezpieczeństwa Polski</p> <p>Udział w operacjach pokojowych i stabilizacyjnych</p> <p>Wojskowe relacje bilateralne</p> <p>Model sił zbrojnych i jego realizacja – armia zawodowa i obrona terytorialna</p> <p>Budowa zdolności obronnych w nowych wymiarach wojny (cyberprzestrzeń, wojna hybrydowa)</p> <p>Kształtowanie pozamilitarnych zdolności SZ RP – udział w akcjach ratunkowych</p> <p>Finansowanie sił zbrojnych – budżet wojskowy</p> <p>Uzbrojenie i wyposażenie SZ RP – programy modernizacyjne.</p> <p>Rozwój przemysłu zbrojeniowego i import sprzętu i uzbrojenia</p> <p>System szkolenia i kształcenia żołnierzy i oficerów.</p> <p>Koncepcja obronna kraju 2017</p> <p>Program rozwoju Sił Zbrojnych RP 2017-2026</p> <p>Działania na rzecz wzmocnienia wschodniej flanki NATO</p> <p>Polsko – amerykańska współpraca wojskowa</p> <p>Nowa koncepcja obrony terytorialnej kraju</p> <p>Programy technicznej modernizacji SZ RP</p> <p>Zagraniczne zakupy uzbrojenia i wyposażenia wojskowego</p>
46.	<i>Planowanie i programowanie obronne</i>	K_W05, K_W08, K_U03, K_U08, K_K02	<p>Zasadnicze dokumenty normujące procesy planowania i programowania obronnego w kraju i w NATO.</p> <p>Podstawowe definicje i pojęcia stosowane w planowaniu i programowaniu obronnym.</p> <p>Proces planowania obronnego w kraju</p> <p>Proces planowania obronnego w NATO (ang. <i>NATO Defence Planning Process</i> – NDPP).</p> <p>Programowanie rozwoju Sił Zbrojnych RP.</p> <p>Ocena zagrożeń oraz określenie katalogu zdolności operacyjnych SZ RP</p>

			<p>Przegląd potrzeb dla zdolności operacyjnych</p> <p>Projektowanie celów szczegółowych rozwoju systemów funkcjonalnych SZ RP</p> <p>Udział Polski w procesie planowania obronnego NATO i rozwoju zdolności wojskowych UE</p> <p>Wypracowanie celów NATO dla RP</p> <p>Przegląd zdolności obronnych NATO</p> <p>Planowanie zdolności wojskowych UE</p> <p>Przygotowanie odpowiedzi na kwestionariusz wojskowych zdolności UE</p>
47.	<i>Polityka bezpieczeństwa i obrony UE</i>	K_W03, K_W06, K_U02, K_U04, K_K01, K_K04	<p>Organizacje europejskiej współpracy i bezpieczeństwa politycznego</p> <p>Organizacje europejskiej współpracy i bezpieczeństwa ekonomicznego</p> <p>Organizacje europejskiej współpracy i bezpieczeństwa militarnego</p> <p>Terytorialny rozwój europejskiej przestrzeni bezpieczeństwa</p> <p>Instytucje działające w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Instrumenty realizacji Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Założenia europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony</p> <p>Rozwój zdolności wojskowych UE</p> <p>Rozwój zdolności cywilnych UE</p> <p>Misje cywilne UE</p> <p>Misje policyjne UE</p> <p>Misje wojskowe UE</p> <p>Rozwiązania prawne i instytucjonalne Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Organy i agencje Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Organy i zasoby Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE</p> <p>Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych w UE</p> <p>Zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności w UE</p> <p>Polityka migracyjna i azylowa w UE</p>
48.	<i>Misje pokojowe i stabilizacyjne</i>	K_W03, K_W06, K_U01, K_U05, K_K05	<p>Geneza misji pokojowych w świecie</p> <p>Międzynarodowe komisje kontroli i nadzoru</p> <p>Misje pokojowe w systemie bezpieczeństwa ONZ</p> <p>Rodzaje misji pokojowych wg Butrosa Ghali</p> <p>Analiza statystyczna misji pokojowych ONZ</p> <p>Misje pokojowe realizowane przez organizacje regionalne</p> <p>Obserwatorzy wojskowi</p> <p>Misje pokojowe na Bliskim Wschodzie</p> <p>Misje pokojowe w Azji</p> <p>Misje pokojowe w Europie</p> <p>Afrykańskie misje pokojowe</p> <p>Pojęcie „misja stabilizacyjna”</p>

			<p>Operacja międzynarodowa w Iraku Operacja stabilizacyjna w Afganistanie. Polacy w międzynarodowych komisjach kontroli i nadzoru na Półwyspie Koreańskim i w Indochinach Organizacja i przebieg misji pokojowej WP na Synaju Misja pokojowa WP na Wzgórzach Golan WP w misjach pokojowych w Kambodży i Namibii Udział WP w misjach pokojowych w b. Jugosławii (IFPR, SFOR) Wojsko Polskie w operacji stabilizacyjnej w Iraku Operacja stabilizacyjna w Afganistanie</p>
49.	<i>Organizacja i funkcjonowanie Wojska Polskiego</i>	K_W02, K_W07, K_W10, K_U03, K_U07, K_K02	<p>Regulacje konstytucyjne w zakresie obronności Rzeczypospolitej Polskiej Struktura i organizacja Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej Organizacja i kompetencje organów kierowania i dowodzenia WP Rodzaje wojsk w Siłach Zbrojnych RP Administracja wojskowa i jej zadania Podstawowe uzbrojenie i wyposażenie WP Uregulowania prawne funkcjonowania Sił Zbrojnych w operacjach pokojowych NATO i ONZ. Ustawa o powszechnym obowiązku obrony RP Służba wojskowa żołnierzy Umundurowanie, stopnie wojskowe i odznaki żołnierzy Sił Zbrojnych Modele mobilizacji sił zbrojnych Wybrane misje i działania kryzysowe WP Udział Sił Zbrojnych RP w działaniach o charakterze humanitarnym Wojska Obrony Terytorialnej – organizacja i zadania</p>
50.	<i>Współczesne technologie wojskowe i przemysł obronny</i>	K_W02, K_W05, K_W10, K_U02, K_U08, K_K04	<p>Teoretyczne aspekty współczesnego bezpieczeństwa i obronności Zagrożenia warunkujące rozwój systemu bezpieczeństwa i systemu obronnego państwa Potencjał obronny państwa Przemysł obronny i rynek uzbrojenia - fundamenty teorii Przemysł obronny w Polsce Przemysł obronny w Europie Nowości technologiczne w przemyśle obronnym Zewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa i obronności Polski System obrony państwa Siły zbrojne w systemie obronnym państwa Przygotowania obronne państwa Służba zagraniczna (dyplomacja) pracująca na rzecz bezpieczeństwa Siły Zbrojne RP wraz z wojskowymi służbami specjalnymi,</p>

			<p>Gotowość obronna państwa a Siły Zbrojne Sprzęt i wyposażenie Sił Zbrojnych Siły Zbrojne w operacjach militarnych Przemysł obronny Konsolidacja polskiego przemysłu obronnego Charakterystyka międzynarodowej współpracy zbrojeniowej Współpraca zbrojeniowa w praktyce funkcjonowania Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej Miejsce państw o wysokich potencjałach przemysłu obronnego w ramach europejskiej współpracy zbrojeniowej na przykładach Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec Miejsce państw o średnich potencjałach przemysłu obronnego w ramach europejskiej współpracy zbrojeniowej na przykładach Polski, Czech i Grecji</p>
51.	<i>Modele obrony terytorialnej i obrony cywilnej</i>	K_W04, K_W08, K_W10, K_U05, K_U08, K_K03	<p>Podmiotowy i przedmiotowy zakres systemu bezpieczeństwa. Organizacja systemu bezpieczeństwa. Zasady organizacji i funkcjonowania obrony terytorialnej Współczesne zagrożenia i uwarunkowania państwa, a celowość tworzenia formacji obrony terytorialnej. Funkcjonalność i funkcje Wojsk Obrony Terytorialnej Wojska obrony terytorialnej w czasie niemilitarnych zdarzeń nadzwyczajnych Zadania WOT w czasie wojny. Zadania WOT w czasie pokoju. Misja WOT. Dowództwo WOT. Miejsce obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa państwa. Istota, cele, organizacja i struktura obrony cywilnej. Formacje obrony cywilnej, organizacja, sposób i zasady osiągnięcia gotowości do działania Obowiązki obywateli w ramach obrony cywilnej. Ochrona ludności w wymiarze lokalnym: w gminie, powiecie, podmiotach gospodarczych, szkole i innych instytucjach Powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie oraz zintegrowany system ratowniczy Zasady ewakuacji ludności, budownictwo ochronne oraz ochrona środowiska naturalnego i dóbr kultury Zadania i kompetencje organów administracji publicznej w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Obowiązki obywateli w ramach obrony cywilnej i ochrony ludności.</p>

52.	<i>Współczesne wojny i konflikty zbrojne</i>	K_W03, K_W06, K_U02, K_U07, K_K05	<p>Główne konflikty zastępcze okresu zimnej wojny (wojna koreańska, wojny indochińskie, kryzysy berlińskie, sowiecka inwazja na Afganistan, wybrane konflikty zastępcze w Afryce i Ameryce Łacińskiej)</p> <p>Główne wojny międzywilizacyjne okresu zimnej wojny (wojny arabsko-izraelskie, wojny indyjsko-pakistańskie)</p> <p>Wybrane konflikty lokalne i regionalne lat 90. XX wieku (wojny w byłej Jugosławii, wojna w Zatoce Perskiej, wojny w Czeczenii, wojna w Rwandzie, wojna w Sierra Leone)</p> <p>Interwencje zbrojne okresu wojny z międzynarodowym terroryzmem (wojna w Afganistanie, wojna w Iraku)</p> <p>Konflikty lokalne i regionalne XXI wieku (wojna w Libii, wojna w Syrii, wojna na Ukrainie, wojna w Jemenie)</p>
MODUŁ BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO			
43.	<i>Socjologia grup dyspozycyjnych</i>	K_W02, K_W08, K_U04, K_U07, K_K05	<p>Socjologia grup dyspozycyjnych – zarys dziejów dyscypliny, przedmiot i problematyka badań.</p> <p>Grupy dyspozycyjne jako szczególny rodzaj grup społecznych istniejących w systemie bezpieczeństwa państwa .</p> <p>Typologia grup dyspozycyjnych w systemie bezpieczeństwa państwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) militarne (Wojsko Polskie, Straż Graniczna, itp.); b) paramilitarne (Państwowa Straż Pożarna, Służba Więzienna, itp.); c) cywilne (istniejące w poszczególnych agendach państwowych, np. pogotowie ratunkowe, oraz rozmaitych strukturach samorządowych i ochotniczych, np. Tatrzańskie Górskie Pogotowie Ratunkowe lub Ratownictwo Wodne Rzeczypospolitej). <p>Funkcje i pozycja grup dyspozycyjnych w różnych systemach społecznych.</p> <p>Problem uzawodowienia grup dyspozycyjnych.</p> <p>Metodologiczne problemy badań nad grupami dyspozycyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) metody i techniki wykorzystywane w badaniu grup dyspozycyjnych; b) „trudny” teren badań; c) trudno dostępne zjawiska i problemy badawcze; d) zastosowanie „trudnych” metod. <p>Grupy dyspozycyjne wobec wyzwań XXI wieku.</p>

			<p>Grupy dyspozycyjne wobec zagrożeń bezpieczeństwa państwa początku XXI wieku.</p> <p>Nowy społeczny podział pracy na rynku bezpieczeństwa :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zacieranie różnic między podsystemem militarnym i pozamilitarnym; b) pojawienie się nowych aktorów w systemie bezpieczeństwa; c) różne motywacje wykonywania pracy: obowiązek, powołanie, zawód, wolontariat. <p>Współdziałanie grup dyspozycyjnych w militarnym, paramilitarnym i cywilnym systemie bezpieczeństwa państwa.</p> <p>Stratyfikacja w grupach dyspozycyjnych.</p> <p>Wpływ różnorodności na funkcjonowanie grup dyspozycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kobiety w grupach dyspozycyjnych; • mniejszości seksualne w grupach dyspozycyjnych; • mniejszości religijne w grupach dyspozycyjnych; • integracja mniejszości w grupach dyspozycyjnych. <p>Rekrutacja do grup dyspozycyjnych: psychospołeczne i społeczno-demograficzne uwarunkowania naboru do grup dyspozycyjnych.</p> <p>Tworzenie więzi społecznych w grupach dyspozycyjnych poszczególnych rodzajów.</p> <p>Relacje grup dyspozycyjnych z otoczeniem społecznym.</p> <p>Zagadnienia wynikające z zaistniałych wyzwań sytuacyjnych, np. związanych z klęskami społeczno-politycznymi.</p>
44.	<p><i>Zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa</i></p>	<p>K_W01, K_W02, K_W04, K_W08, K_U01, K_U02, K_K01, K_K03</p>	<p>Bezpieczeństwo wewnętrzne w systemie bezpieczeństwa narodowego.</p> <p>Podstawy prawne bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce.</p> <p>System bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce.</p> <p>Główne zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa:</p> <p>Zagrożenia militarne (demonstracja sił, dywersje militarne, blokada militarna, szantaż militarny, prowokacja militarna, incydent graniczny, ograniczone użycie środków przemocy zbrojnej, zbrojne starcie graniczne).</p> <p>Zagrożenia pozamilitarne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Społeczne (naruszenie praw człowieka, uprzedzenia kulturowe i religijne, szowinizm, ksenofobia, fundamentalizm religijny, patologie społeczne, masowe migracje, alienacja

			<p>społeczna, dewaluacja wartości ludzkich, katastrofy i kataklizmy);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomiczne (niskie tempo rozwoju gospodarczego, pogłębiające dysproporcje w rozwoju ekonomicznym w stosunku do innych państw, ograniczenie dostępu do rynku wewnętrznego innych państw, środków i zasobów naturalnych, utratę rynku zbytu, egoizm ekonomiczny rozwiniętych państw świata i międzynarodowych koncernów, niszczenie i zakłócanie pracy sieci informacyjnych, powstawanie stref głodu i ubóstwa, blokady gospodarcze i dyskryminacja gospodarza); - Ekologiczne (niekontrolowaną eksploatację zasobów narodowych, masowe zanieczyszczenie wody, powietrza, brak gospodarki odpadami komunalnymi, przemysłowymi, stosowanie niebezpiecznych technologii przemysłowych, katastrofy naturalne i przemysłowe, naruszenie stosunków wodnych w środowisku); - energetyczne (dostępność do surowców, surowce naturalne jako broń polityczna, dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia w surowce energetyczne, surowce odnawialne); - przestępczość zorganizowana; - kryzys migracyjny; - cyberprzestępczość, cyberwojny.
45.	<i>Migracje bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	a K_W03, K_W06, K_W07, K_U03, K_U05, K_K02, K_K04	<p>Migracje – pojęcie, istota i rodzaje. Migracje jako zjawisko powszechne w XX i XXI wieku Legalizacja pobytu cudzoziemców w Polsce Integracja imigrantów w Polsce Problemy adaptacji kulturowej uchodźców i imigrantów w Polsce Zapotrzebowanie gospodarki na pracę cudzoziemców Migracje jako wyzwanie dla bezpieczeństwa Migracje a zagrożenie terroryzmem wymiar bezpieczeństwa migracji Nowa wędrówka ludów, jej przyczyny, przebieg i możliwe skutki. Szlaki migracyjne.</p>
46.	<i>Rozwój infrastruktury krytycznej bezpieczeństwo państwa</i>	a K_W04, K_W08, K_W10, K_U04, K_U07, K_K03	<p>Infrastruktura krytyczna i jej funkcje społeczno-gospodarcze Europejska Infrastruktura Krytyczna i sposoby zarządzania systemem Zarządzanie infrastrukturą krytyczną jako fundament bezpieczeństwa narodowego Podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej Instytucje i organy odpowiedzialne za przygotowanie i realizację Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej</p>

			<p>System zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa</p> <p>System łączności i sieci teleinformatyczne</p> <p>System finansowy państwa i podmiotów komercyjnych</p> <p>System zaopatrzenia w żywność i w wodę</p> <p>System ochrony zdrowia</p> <p>Systemy transportowe i ratownicze</p> <p>System zapewniający ciągłość działania administracji publicznej</p> <p>System produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych</p> <p>Kłęski żywiołowe, katastrofy i konflikty oraz ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska</p> <p>Integralność i funkcjonalność infrastruktury krytycznej.</p> <p>Infrastruktura krytyczna współczesnego państwa – charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej</p> <p>Pojęcie ochrony infrastruktury krytycznej</p> <p>Podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej</p> <p>Charakterystyka systemu ochrony infrastruktury krytycznej</p> <p>Zakres obowiązku operatorów infrastruktury krytycznej</p> <p>Infrastruktura krytyczna w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa</p> <p>Organy i podmioty uczestniczące w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej</p>
47.	<i>Instytucje i polityka wewnętrzna Unii Europejskiej</i>	K_W02, K_W03, K_W07, K_U01, K_U07, K_K02	<p>Organizacje europejskiej współpracy i bezpieczeństwa politycznego</p> <p>Organizacje europejskiej współpracy i bezpieczeństwa ekonomicznego</p> <p>Organizacje europejskiej współpracy i bezpieczeństwa militarnego</p> <p>Terytorialny rozwój europejskiej przestrzeni bezpieczeństwa</p> <p>Instytucje działające w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Instrumenty realizacji Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Założenia europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony</p> <p>Rozwój zdolności wojskowych UE</p> <p>Rozwój zdolności cywilnych UE</p> <p>Misje cywilne UE</p> <p>Misje policyjne UE</p> <p>Misje wojskowe UE</p> <p>Rozwiązania prawne i instytucjonalne Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p> <p>Organy i agencje Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE</p>

			<p>Organy i zasoby Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE</p> <p>Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych w UE</p> <p>Zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności w UE</p> <p>Polityka migracyjna i azylowa w UE</p>
48.	<i>Obywatel w systemie prawnym RP</i>	K_W04, K_W05, K_W08, K_U02, K_U05, K_K05	<p>Państwo a jednostka i obywatel</p> <p>Geneza praw człowieka i obywatela w Polsce</p> <p>Uzyskanie obywatelstwa polskiego</p> <p>Status człowieka i obywatela w prawie krajowym i międzynarodowym. Ogólne wiadomości o prawach człowieka i systemach ich ochrony</p> <p>Prawo międzynarodowe publiczne oraz międzynarodowe prawo praw człowieka w Konstytucji RP</p> <p>Zasady ogólne systemu ochrony praw i wolności w Polsce</p> <p>Konstytucyjna limitacja i derogacja praw i wolności</p> <p>Środki ochrony praw i wolności w Konstytucji RP</p> <p>Obowiązki konstytucyjne</p> <p>Prawa i wolności osobiste</p> <p>Prawa i wolności polityczne</p> <p>Prawa i wolności społeczne, gospodarcze i kulturalne</p> <p>Zasady prawa pracy,</p> <p>Rodzaje umów o pracę, tryby wypowiedzenia umów, możliwości zaskarżania decyzji pracodawcy,</p> <p>Naczelne zasady prawa karnego materialnego i procesowego, pojęcie prawa karnego wykonawczego</p> <p>Podstawowe pojęcia prawa karnego, wybrane zagadnienia części szczególnej kodeksu karnego, postępowanie przygotowawcze i sądowe w polskim prawie karnym,</p> <p>Zobowiązania w prawie cywilnym, prawo rzeczowe, prawo spadkowe. Umowy o dzieło, zlecenia oraz nienazwane,</p> <p>Prawo administracyjne materialne a procesowe, podstawowe zasady, pojęcie strony, interesu faktycznego i prawnego, instancyjność postępowania administracyjnego, ostateczność a prawomocność decyzji administracyjnych.</p>
49.	<i>Policja, Straż Graniczna i służby specjalne w systemie bezpieczeństwa RP</i>	K_W02, K_W04, K_W06, K_U02, K_U03, K_K02, K_K06	<p>Historia organów bezpieczeństwa publicznego w Polsce.</p> <p>Policja w systemie administracyjnym i politycznym RP.</p> <p>Prawne podstawy funkcjonowania policji w Polsce.</p> <p>Zakres kompetencyjny policji.</p> <p>Policja a prawa człowieka.</p> <p>Stosunki zatrudnienia w służbach granicznych</p>

			<p>Straż graniczna - zadania kompetencje struktura , stosunki zatrudnienia Źródła prawa krajowego określające status i organizację Służb Granicznych Powstanie, organizacja i zakres działania Straży Granicznej Zadania Straży Granicznej. FRONTEX – koordynacja współpracy krajowych Straży Granicznych Uprawnienia Straży Granicznej – metody realizacji zadań ustawowych Czynności administracyjno-porządkowe w działalności Straży Granicznej Środki realizacji zadań przez Straż Graniczną Służba w Straży Granicznej – kryteria selekcyjne, przebieg służby Prawa i obowiązki funkcjonariuszy Straży Granicznej Odpowiedzialność funkcjonariuszy Straży Granicznej Służba Celna – organizacja, zadania, procedury Graniczne Służby Weterynaryjne Służby specjalne, wywiad, kontrwywiad, zagrożenie wywiadowcze – podstawowe pojęcia i definicje. Dzieje wywiadu i kontrwywiadu na świecie. Aspekty historyczne. Uwarunkowania prawne funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu w Polsce po 1989 roku. Metody i formy pozyskiwania informacji przez służby wywiadu i kontrwywiadu. Działalność operacyjno-rozpoznawcza służb specjalnych. Cykl wywiadowczy i inne formy opracowania danych wywiadowczych. Charakterystyka wybranych służb specjalnych świata. Organizacja polskich służb specjalnych.</p>
50.	<i>Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy</i>	K_W04, K_W06, K_W10, K_U05, K_U08, K_K04	<p>Krajowy system ratowniczo-gaśniczy (KSRG) – podstawowe pojęcia. KSRG w przepisach prawa. Struktura KSRG. Podstawowe siły i środki krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Zadania KSRG. Cele KSRG realizowane poprzez : walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi; ratownictwo techniczne; ratownictwo chemiczne; ratownictwo ekologiczne; ratownictwo medyczne; współpracę z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa oraz systemu powiadamiania ratunkowego. Podział Krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego – (poziom powiatowy, wojewódzki, centralny). Służby współpracujące z KSRG.</p>
51.	<i>Polityka bezpieczeństwa cybernetycznego RP</i>	K_W05, K_W07, K_W10, K_U02, K_U07, K_K04	<p>Strategia cyberbezpieczeństwa RP.</p>

			<p>Zakres Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa.</p> <p>Współdziałanie podmiotów zapewniających bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP.</p> <p>Standardy oraz dobre praktyki bezpieczeństwa sieci.</p> <p>Cyberprzestępczość, w tym cyberszpiegostwo i zdarzenia o charakterze terrorystycznym, występujące w cyberprzestrzeni.</p> <p>System bezpiecznej komunikacji na potrzeby bezpieczeństwa narodowego.</p> <p>Zasoby przemysłowe i technologiczne na potrzeby cyberbezpieczeństwa RP.</p> <p>Współpraca sektora publicznego i prywatnego na rzecz cyberbezpieczeństwa RP.</p> <p>Współpraca międzynarodowa na poziomie strategiczno-politycznym w ramach budowy cyberbezpieczeństwa RP.</p>
52.	<p><i>Polityka i instytucje bezpieczeństwa lokalnego i regionalnego w Polsce</i></p>	<p>K_W04, K_W07, K_W10, K_U05, K_U07, K_K01</p>	<p>Pojęcie lokalności w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego aspekty podmiotowy i terytorialny.</p> <p>System instytucji w sprawach utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na szczeblu lokalnym.</p> <p>Bezpieczeństwo lokalne i regionalne jako cel aktywności władz publicznych</p> <p>Bezpieczeństwo jako obszar polityki rozwoju lokalnego i regionalnego.</p> <p>System bezpieczeństwa na poziomie lokalnym.</p> <p>Zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie bezpieczeństwa i porządku publicznego – podstawowe zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa publicznego – szczegółowe zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego <p>Budowa systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego społeczności lokalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – - lokalna polityka i strategia bezpieczeństwa – porządku publicznego – - analiza bezpieczeństwa i porządku publicznego <p>Potrzeba współdziałania na rzecz bezpieczeństwa.</p> <p>Obszary i formy współpracy na rzecz bezpieczeństwa.</p> <p>Lokalne strategie zapewnienia bezpieczeństwa.</p> <p>Community Policing – pojęcie i istota.</p> <p>Budowa programów prewencyjnych; zespół projektowy, cele do realizacji i płaszczyzny działania, metody osiągania celów, rola systemów motywacyjnych, kształtowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej.</p>

			Mieszkańcy miast polskich w obliczu niepokojów i zagrożeń: zaufanie do władzy lokalnej, sąsiadów i znajomych, poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.
MODUŁ BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO			
43.	<i>Institucje prawne bezpieczeństwa ekologicznego</i>	K_W02, K_W08, K_U05, K_K02	<p>Podstawy systemów bezpieczeństwa ekologicznego. Definicja bezpieczeństwa ekologicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - kategorie zagrożeń, ich źródła, charakterystyka i konsekwencje dla środowiska - instytucje krajowe zajmujące się problematyką bezpieczeństwa ekologicznego <p>Koncepcja teoretyczna bezpieczeństwa ekologicznego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - cele, zadania i funkcję systemu bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce - podstawy prawne i struktura organizacyjno-funkcjonalna systemu bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce <p>Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego jako zadanie publiczne w ochronie środowiska</p> <p>Zadania publiczne w ochronie środowiska związane z zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego . .</p> <p>Polityka ochrony środowiska jako instrument zapewniający bezpieczeństwo ekologiczne.</p>
44.	<i>Polityka zrównoważonego rozwoju</i>	K_W04, K_W08, K_W10, K_U01, K_U04, K_K03	<p>Zrównoważony rozwój jako polityka rozwiązywania problemów globalnych. Współczesna światowa środowiskowa polityka zrównoważonego rozwoju a historyczne motywy ochrony przyrody. Zagrożenia ekologiczne w polityce międzynarodowej.</p> <p>Środowiskowa polityka zrównoważonego rozwoju w ujęciu teoretyczno-metodologicznym.</p> <p>Geneza światowej środowiskowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Ewolucja światowej środowiskowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Geneza i ewolucja polityki zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej.</p> <p>Globalne zagrożenia rozwoju społeczno-gospodarczego na świecie.</p> <p>Instrumenty zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Społeczne i gospodarcze aspekty światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Geneza i ewolucja światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Mierniki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Historia teorii rozwoju</p>

			<p>Współczesne kierunki teoretyczne badań nad rozwojem</p> <p>Globalne zagrożenia rozwoju społeczno-gospodarczego</p> <p>Ubóstwo, rozwój i głód</p> <p>Pomoc rozwojowa</p> <p>Geneza i ewolucja światowej polityki zrównoważonego rozwoju</p> <p>Społeczne i gospodarcze aspekty światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p>
45.	<i>Globalne bezpieczeństwo ekologiczne</i>	K_W03, K_W08, K_U04, K_U07, K_K01	<p>Globalny kryzys środowiskowy</p> <p>Globalne zagrożenia stanu atmosfery - konsekwencje i metody przeciwdziałania</p> <p>Globalne zagrożenia stanu litosfery - konsekwencje i metody przeciwdziałania</p> <p>Globalne zagrożenia stanu hydrosfery - konsekwencje i metody przeciwdziałania</p> <p>Zagrożenia stanu kosmosfery - konsekwencje i metody przeciwdziałania</p> <p>Biosfera a życie i zdrowie człowieka</p> <p>Antroposfera a ochrona środowiska życia</p> <p>Geneza i rozwój międzynarodowej polityki ekologicznej</p> <p>Globalne problemy ekologiczne - globalne ocieplenie, problem dziury ozonowej, malejące zasoby wody pitnej, światowe braki żywności, zanieczyszczenie powietrza.</p> <p>Problemy ekologiczne jako źródło konfliktów społecznych i militarnych.</p> <p>Światowe organy i instytucje powołane do walki z globalnym kryzysem środowiskowym.</p> <p>Kryzys ekologiczny a stabilność systemów demokratycznych na świecie.</p> <p>Społeczne ruchy i partie zielonych oraz ich znaczenie w systemach politycznych wybranych państw na świecie .</p> <p>Świadomość i postawy ekologiczne w badaniach społecznych na świecie - wyniki, wnioski, narzędzia pomiaru, analiza porównawcza.</p>
46.	<i>Uwarunkowania bezpieczeństwa ekologicznego RP</i>	K_W04, K_W05, K_U01, K_U05, K_U07, K_K01	<p>Podstawy bezpieczeństwa ekologicznego.</p> <p>Definicja bezpieczeństwa ekologicznego.</p> <p>Podstawy prawne i struktura organizacyjno-funkcjonalna systemu bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce.</p> <p>Struktury instytucjonalnej ochrony środowiska w Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Kategorie zagrożeń, ich źródła, charakterystyka i konsekwencje dla środowiska.</p>

			<p>Instytucje krajowe zajmujące się problematyką bezpieczeństwa ekologicznego.</p> <p>Cele, zadania i funkcję systemu bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce.</p> <p>Polityka ekologiczna w Polsce.</p>
47.	<i>Zarządzanie środowiskowe w produkcji żywności</i>	K_W04, K_W05, K_U02, K_U04	<p>Współczesne uwarunkowania produkcji żywności</p> <p>Podaż i popyt na żywność w poszczególnych częściach świata</p> <p>Wpływ produkcji rolnej na środowisko przyrodnicze (na glebę, wodę, powietrze)</p> <p>Wpływ działalności rolniczej na bioróżnorodność.</p> <p>Wpływ działalności rolniczej na klimat.</p> <p>Wpływ ocieplenia klimatu na produkcję rolną</p> <p>Żywność ekologiczna, tradycyjna i konwencjonalna</p> <p>Żywność modyfikowana genetycznie, a środowisko przyrodnicze</p> <p>Normy ISO serii 14001</p> <p>Przedsiębiorstwa rolno-spożywcze i ich wpływ na środowisko</p> <p>System ekozarządzania i audytu EMAS</p> <p>Wpływ mechanizacji rolnictwa i nawozów sztucznych na środowisko</p>
48.	<i>Zagrożenia i konflikty ekologiczne</i>	K_W01, K_W04, K_W07, K_U02, K_U05, K_K03	<p>Pojęcie problemu ekologicznego oraz jego przyczyny. Rozwiązywanie konfliktów ekologicznych; Zagrożenie ekologiczne wynikające z działalności rolniczej, zagrożenia związane ze skażeniem żywności; Zagrożenia ekologiczne związane z rozwojem nowoczesnych technologii</p> <p>Typologia zagrożeń ekologicznych, zagrożenia wynikające z braku wody pitnej; zagrożenia rolnicze i nadmierna eksploatacja gleby; zagrożenia ekologiczne związane z rozwojem miast; zdrowotne skutki zanieczyszczenia środowiska; problematyka odpadów; zjawisko ocieplenia klimatu; przykłady konfliktów ekologicznych</p>
49.	<i>Świadomość ekologiczna i jej uwarunkowania</i>	K_W05, K_W07, K_W08, K_U01, K_U08, K_K06	<p>Pojęcie świadomości ekologicznej w naukach społecznych.</p> <p>Komponenty świadomości ekologicznej.</p> <p>Świadomość a postawy i wrażliwość ekologiczna.</p> <p>Świadomość a zachowania ekologiczne</p> <p>Kształtowanie świadomości ekologicznej w kształceniu ustawicznym.</p> <p>Kształtowanie świadomości ekologicznej w edukacji nieformalnej.</p> <p>Świadomość ekologiczna a świadomość zagrożeń ekologicznych.</p> <p>Metody, narzędzia i techniki pomiaru świadomości ekologicznej.</p>

			Uwarunkowania świadomości ekologicznej w Polsce i na świecie – analiza raportów z badań empirycznych.
50.	<i>Organizacje i ruchy ekologiczne</i>	K_W02, K_W04, K_W10, K_U03, K_U08, K_K03	<p>Ruch zielonych w procesie identyfikowania globalnych problemów ekologicznych</p> <p>Rola społecznego ruchu zielonych i organizacji ekologicznych w międzynarodowej polityce ekologicznej: Od Raportu U Thanta (1969) po porozumienie paryskie (2015).</p> <p>Polityka klimatyczna Unii Europejskiej. Ideologiczne i filozoficzne inspiracje społecznych ruchów zielonych.</p> <p>Ekologia Głęboka: Arne Naess, Martin Heidegger, Pentti Linkola</p> <p>Ekokonserwatyzm i Ekofaszyzm.</p> <p>Ruch transcendentalistów nowoangielskich (Henry David Thoreau, Ralph Waldo Emerson, John Muir).</p> <p>Ekoanarchizm.</p> <p>„Filozofia” alternatywy ekologicznej: Aldo Leopold, James Lovelock, Henryk Skolimowski, Ernst Fritz Schumacher, Janusz Korbel.</p> <p>Ruch Zielonych w Polsce.</p> <p>Ruch Zielonych na świecie.</p> <p>Partie Zielonych na świecie i w Polsce</p> <p>Greenpeace</p> <p>World Wide Fund for Nature</p> <p>Pracownia na rzecz wszystkich istot</p> <p>Fuck For Forest</p> <p>Liga Ochrony Przyrody</p> <p>Instytut na Rzecz Ekorozwoju</p> <p>Klub Gaja</p> <p>Zielone Brygady</p> <p>Stowarzyszenie „Otwarte Klatki”</p> <p>Polski Alarm Smogowy</p> <p>Earth First</p> <p>UNEP – Program Środowiskowy ONZ</p> <p>Global Ecovillage Network</p> <p>Friends of the Earth International.</p>
51.	<i>Polityka ekologiczna na poziomie lokalnym</i>	K_W04, K_W08, K_U04, K_U05, K_K04	<p>Podstawy polityki ekologicznej - podstawowe pojęcia.</p> <p>Rozwój polityki ekologicznej w Polsce. Zrównoważony rozwój jako podstawa polityki ekologicznej.</p> <p>Podmioty polityki ekologicznej.</p> <p>Cele, zasady i kierunki polityki na poziomie lokalnym.</p> <p>Instrumenty polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym.</p> <p>Instytucje należące do systemu zarządzania ochroną środowiska w Polsce i zakres ich kompetencji.</p> <p>Ekologia globalnie i lokalnie.</p> <p>Współczesne problemy ekologiczne.</p> <p>Przedsiębiorczość ekologiczna a rozwój lokalny.</p> <p>Świadomość ekologiczna społeczności lokalnych.</p>

			Analiza zagrożeń i konfliktów ekologicznych na poziomie lokalnym. Ekowyzwania lokalne. Dobre praktyki przyjazne dla środowiska.
52.	<i>Biopolityka</i>	K_W03, K_W06, K_U02, K_U07, K_K05	Geneza i rozwój Biopolityki. Państwo i społeczeństwo w ujęciu biopolitycznym. Podstawowe potrzeby w perspektywie działań politycznych. Dylematy etyczne na gruncie biopolityki. Biopolityka ekologiczna. Biosocjalność. Bioekonomia, Biokapitał. Wybrane koncepcje biopolityki: Rudolf Kjellen, Hannah Arendt, Michel Foucault, Giorgio Agamben, Antonio Negri, Michael Hardt, Anthony Giddens, Roberto Esposito, Ágnes Heller, Nikolas Rose, J. Habermas, F. Fukuyama
MODUŁ BEZPIECZEŃSTWA EKONOMICZNEGO			
43.	<i>Instytucje prawne bezpieczeństwa ekonomicznego</i>	K_W02, K_W08, K_U05, K_U08, K_K02	Pojęcie i specyfika bezpieczeństwa ekonomicznego. Instytucje bezpieczeństwa ekonomicznego. Wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego Zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego Metody i środki przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa ekonomicznego Rola organizacji międzynarodowych w zapobieganiu zagrożeniom bezpieczeństwa ekonomicznego Bezpieczeństwo energetyczne i surowcowe państwa Aspekt demograficzny bezpieczeństwa ekonomicznego państwa Wywiad gospodarczy Terroryzm międzynarodowy, a bezpieczeństwo ekonomiczne państw.
44.	<i>Globalne problemy bezpieczeństwa ekonomicznego</i>	K_W03, K_W08, K_U04, K_U07, K_K04, K_K06	Ogólne postrzeganie bezpieczeństwa - bezpieczeństwo jako kategoria współczesnych stosunków międzynarodowych. Bezpieczeństwo ekonomiczne - zagadnienia definicyjne, siła państwa a interesy ekonomiczne, bezpieczeństwo a interesy państwa. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego - typologia zagrożeń - finansowe, ekologiczne, surowcowe, energetyczne

			<p>(znaczenie energii odnawialnej dla bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego), żywnościowe, transportowe, demograficzne, itd.</p> <p>Istota współczesnej globalizacji w kontekście gospodarczym - jakie czynniki wynikające z tego procesu mogą oddziaływać na bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.</p> <p>Ocena korzyści i kosztów ekonomicznej sfery globalizacji.</p> <p>Zagrożenia dla bezpieczeństwa gospodarczego wynikające z postępujących procesów globalizacji gospodarki światowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagrożenia finansowe - postępująca finansyzacja gospodarki. - łatwość wchodzenia kapitału na rynek i możliwość błyskawicznego wycofania, - silne powiązania gospodarcze. <p>Działalność korporacji międzynarodowych.</p> <p>Szpiegostwo technologiczne.</p> <p>Terroryzm międzynarodowy i piractwo morskie w aspekcie bezpieczeństwa ekonomicznego.</p> <p>Międzynarodowa przestępczość zorganizowana.</p> <p>Nielegalna imigracja a zagrożenie bezpieczeństwa państwa.</p> <p>Rola organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa ekonomicznego na świecie.</p> <p>Bezpieczeństwo ekonomiczne Polski i Unii Europejskiej.</p> <p>Gospodarki krajów rozwijających się, a globalne bezpieczeństwo ekonomiczne</p> <p>Bezpieczeństwo żywnościowe, a bezpieczeństwo ekonomiczne</p> <p>Zadłużenie w skali świata</p> <p>Kurs walutowy i międzynarodowy rynek walutowy</p> <p>Kryzysy finansowe</p> <p>Współczesny system walutowy i jego przeobrażenia.</p>
45.	<i>Standardy krajowego ładu finansowego</i>	K_W04, K_W07, K_U01, K_U05, K_K04	<p>Wprowadzenie - system finansowy we współczesnej gospodarce rynkowej.</p> <p>System bankowy.</p> <p>Międzybankowy rynek pieniężny.</p> <p>Pozostałe segmenty rynku pieniężnego.</p> <p>Rynek kapitałowy. Rynek instrumentów pochodnych.</p> <p>Rynek walutowy.</p> <p>Rynek ubezpieczeniowy.</p> <p>Publiczny rynek finansowy - budżet państwa.</p> <p>System finansowy jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Fundusze celowe.</p> <p>Pomoc publiczna.</p> <p>Polityka fiskalna - dług publiczny i deficyt budżetowy.</p>

			<p>Finanse podmiotów strefy realnej: gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.</p> <p>Główne ustawy, np. ustawa o obrocie instrumentami finansowymi, ustawa o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych, ustawa o nadzorze nad rynkiem kapitałowym.</p> <p>Wprowadzenie do tematyki zajęć. Struktura systemu finansowego. Funkcje systemu finansowego. Instytucje finansowe.</p> <p>Rola giełdy systemie finansowym państwa. Giełda Papierów Wartościowych. Instrumenty finansowe.</p> <p>Alternatywne rynki walutowe. Nadzór nad instytucjami finansowymi. Rola Komisji Nadzoru Finansowego.</p>
46.	<i>Problemy żywnościowe świata</i>	K_W03, K_W06, K_U02, K_U08, K_K04	<p>Światowa gospodarka żywnościowa - pojęcie</p> <p>Wpływ kolonializmu na współczesny podział pracy w obszarze produkcji żywności</p> <p>Przemysł zbożowo-hodowlany w państwach wysokorozwiniętych</p> <p>Zielona rewolucja w rolnictwie</p> <p>Technologie w produkcji żywności w XXI w.</p> <p>Pojęcie bezpieczeństwa żywnościowego</p> <p>Polityka bezpieczeństwa żywnościowego Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych</p> <p>Problem głodu na świecie</p> <p>Marnotrawstwo żywności</p> <p>Fałszerstwo żywności</p> <p>Rosnąca populacja świata, a popyt na żywność</p> <p>Zmieniające się trendy konsumpcyjne.</p> <p>Proces ujednociania diety</p> <p>Międzynarodowy handel produktami rolnymi</p> <p>Pomoc żywnościowa.</p>
47.	<i>Przemysł obronny w systemie bezpieczeństwa państwa</i>	K_W07, K_W08, K_U02, K_U05, K_K04	<p>Teoretyczne aspekty współczesnego bezpieczeństwa i obronności</p> <p>System obronny państwa - ujęcie teoretyczne</p> <p>Zagrożenia warunkujące rozwój systemu bezpieczeństwa i systemu obronnego państwa</p> <p>Potencjał obronny państwa</p> <p>Przemysł obronny i rynek uzbrojenia - fundamenty teorii</p> <p>Przemysł obronny w Polsce</p> <p>Przemysł obronny w Europie</p> <p>Zewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa i obronności Polski.</p> <p>System obrony państwa</p> <p>Siły zbrojne w systemie obronnym państwa</p> <p>Przygotowania obronne państwa</p>

			<p>Służba zagraniczna (dyplomacja) pracująca na rzecz bezpieczeństwa</p> <p>Siły Zbrojne RP wraz z wojskowymi służbami specjalnymi,</p> <p>Gotowość obronna państwa a Siły Zbrojne</p> <p>Sprzęt i wyposażenie Sił Zbrojnych</p> <p>Siły Zbrojne w operacjach militarnych</p> <p>Przemysł obronny</p> <p>Konsolidacja polskiego przemysłu obronnego</p> <p>Charakterystyka międzynarodowej współpracy zbrojeniowej</p> <p>Współpraca zbrojeniowa w praktyce funkcjonowania Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej</p> <p>Miejsce państw o wysokich potencjałach przemysłu obronnego w ramach europejskiej współpracy zbrojeniowej na przykładach Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec</p> <p>Miejsce państw o średnich potencjałach przemysłu obronnego w ramach europejskiej współpracy zbrojeniowej na przykładach Polski, Czech i Grecji</p>
48.	<i>Rozwój infrastruktury a bezpieczeństwo ekonomiczne</i>	K_W04, K_W05, K_U01, K_U03, K_K02	<p>Definiowanie bezpieczeństwa ekonomicznego</p> <p>Wymiary bezpieczeństwa ekonomicznego</p> <p>Globalizacja a bezpieczeństwo ekonomiczne</p> <p>Rola bezpieczeństwa ekonomicznego we współczesnym świecie</p> <p>Bezpieczeństwo systemu finansowego</p> <p>Agresja ekonomiczna</p> <p>Infrastruktura krytyczna (pojęcie, elementy)</p> <p>Ochrona infrastruktury krytycznej</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę krytyczną</p> <p>Infrastruktura systemu zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa.</p> <p>Infrastruktura systemu łączności.</p> <p>Infrastruktura systemu sieci teleinformatycznych.</p> <p>Infrastruktura systemu finansowego.</p> <p>Infrastruktura systemu zaopatrzenia w żywność.</p> <p>Infrastruktura systemu zaopatrzenia w wodę.</p> <p>Infrastruktura systemu ochrony zdrowia.</p> <p>Infrastruktura systemu transportowego.</p> <p>Infrastruktura systemów ratowniczych.</p> <p>Infrastruktura systemów zapewniających ciągłość działania administracji publicznej.</p> <p>Infrastruktura systemu produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.</p>
49.	<i>Polityka gospodarcza</i>	K_W04, K_W10, K_U01, K_U04, K_K03	<p>Polityka gospodarcza w ujęciu normatywnym i pozytywnym. Cele i</p>

			<p>narzędzia polityki gospodarczej. Jej uwarunkowania. Merkantyizm. Protekcjonizm. Leseferyzm. Liberalizm. Neoliberalizm. Monetaryzm. Reganomika.</p> <p>Podmioty polityki gospodarczej. Polityka gospodarcza a proces transformacji systemowej. Prywatyzacja. Gospodarka narodowa jako wielki system społeczny.</p> <p>Polityka budżetowa i finanse publiczne. Polityka handlowa, handel zagraniczny i polityka celna.</p> <p>Polityka przemysłowa, inwestycyjna, badawczo-rozwojowa.</p> <p>Polityka rynku pracy i konkurencyjności.</p> <p>Polityka ochrony środowiska.</p> <p>Zaliczenie w formie pisemnej.</p> <p>Polityka gospodarcza – podstawowe pojęcia</p> <p>Interwencjonizm gospodarczy vs. Liberalizm gospodarczy</p> <p>Debata interwencjonizm vs liberalizm</p> <p>Wzrost i rozwój gospodarczy, konkurencyjność: mierniki, pozycja konkurencyjna Polski na tle państw świata</p> <p>Polityka fiskalna państwa: cele, instrumenty, system podatkowy w Polsce.</p> <p>Polityka fiskalna: systemy podatkowe w państwach członkowskich UE</p> <p>Polityka pieniężna i kursu walutowego: cele, instrumenty, rola Banku Centralnego.</p> <p>Handel zagraniczny, swobody rynku wewnętrznego.</p> <p>Polityka rolna w UE.</p> <p>Polityka rolna w USA.</p>
50.	Wyzwania bezpieczeństwa ekonomicznego	K_W01, K_W03, K_W10, K_U02, K_U04, K_K05	<p>Bezpieczeństwo energetyczne – istota i jego ewolucja (Pojęcie i zakres bezpieczeństwa energetycznego w kontekście wyzwań współczesnego świata; Podmioty bezpieczeństwa energetycznego; Istota i specyfika bezpieczeństwa energetycznego; Uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego) – analiza tekstu i dyskusja.</p> <p>Bezpieczeństwo energetyczne w warunkach transformacji ładu międzynarodowego (Globalna sytuacja energetyczna na początku XXI w.) – analiza tekstu i dyskusja.</p> <p>Bezpieczeństwo energetyczne Unii Europejskiej (Sytuacja energetyczna UE; Zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa UE) – analiza tekstu i dyskusja.</p> <p>Bezpieczeństwo energetyczne największych światowych importerów surowców energetycznych państw</p>

			<p>(USA, Chiny, Indie, Japonia) – analiza tekstu i dyskusja.</p> <p>Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego w XXI wieku (Krótkoterminowe/ długoterminowe zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa zasobów; Terroryzm międzynarodowy, Wzrost zapotrzebowania na energię; Odnawialne źródła energii; Wyzwania ekologiczne) – analiza tekstu i dyskusja.</p> <p>Pojęcia: energia, bezpieczeństwo energetyczne, dywersyfikacja, , kierunki i technologie zapewniania energii. Polityka energetyczna jako element polityki gospodarczej, zagranicznej i bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo energetyczne – komponent ekonomiczny i polityczny. Narzędzia polityki energetycznej. Trendy polityki energetycznej. Wpływ polityki międzynarodowej na bezpieczeństwo energetyczne regionu (USA, Unia Europejska, międzynarodowe instytucje finansowe, Chiny, OPEC).</p> <p>Bezpieczeństwo energetyczne Polski – Rola dostawców zewnętrznych: Rosja, Norwegia.</p> <p>Rosja. Rola rosyjskich przedsiębiorstw energetycznych w polityce zagranicznej. Rola relacji rosyjsko-niemieckich. Zależność regionu Europy Środkowo-Wschodniej od surowców z Rosji. Zależność Rosji od sprzedaży surowców. Spór o tranzyt. Szantaż cenowy.</p> <p>Energia odnawialna jako podstawa polityki energetycznej Niemiec.</p> <p>Wyczerpanie kopalnych nośników energii.</p> <p>Infrastruktura energetyczna.</p> <p>Wpływ produkcji energii na środowisko naturalne.</p>
51.	<i>Mocarstwa w systemie bezpieczeństwa ekonomicznego</i>	K_W03, K_W06, K_U03, K_U05, K_K01	<p>Bezpieczeństwo ekonomiczne jako kategoria naukowa. Proces ekonomizacji zagrożeń dla bezpieczeństwa. Uwarunkowanie ekonomizacji globalizacją. Kryzysy finansowe. Zadłużenie międzynarodowe. Bezpieczeństwo ekonomiczne jako składowa bezpieczeństwa narodowego. Pojęcie bezpieczeństwa ekonomicznego: bezpieczeństwo żywnościowe, energetyczne, surowcowe, zasoby wody, niezakłócone funkcjonowanie gospodarcze, komparatywna równowaga gospodarcza.</p> <p>Pozycja krajów UE w rankingach wolności gospodarczej (Index of Economic Freedom, Doing Business). Zmiana tempa wzrostu gospodarczego w krajach UE. Analiza wpływu</p>

			<p>wolności ekonomicznej na dynamikę wzrostu gospodarczego.</p> <p>Siła ekonomiczna UE w odniesieniu do gospodarki światowej. Bezpieczeństwo ekonomiczne UE w perspektywie globalnej – wyzwania demograficzne, wyzwania rynku pracy, przemysł 4.0. Indeks Regionalnej Konkurencyjności jako narzędzie budowania bezpieczeństwa ekonomicznego UE.</p> <p>Stany Zjednoczone Ameryki – mocarstwo energetyczne.</p> <p>Zmiany na międzynarodowym rynku energetycznym - a polityka zagraniczna Rosji.</p> <p>Chiny – supermocarstwo wschodzące.</p>
52.	<i>Bezpieczeństwo ekonomiczne UE</i>	K_W02, K_W06, K_U03, K_U07, K_K01	<p>Bezpieczeństwo ekonomiczne jako kategoria naukowa. Proces ekonomizacji zagrożeń dla bezpieczeństwa. Uwarunkowanie ekonomizacji globalizacją. Kryzysy finansowe. Zadłużenie międzynarodowe. Bezpieczeństwo ekonomiczne jako składowa bezpieczeństwa narodowego. Pojęcie bezpieczeństwa ekonomicznego: bezpieczeństwo żywnościowe, energetyczne, surowcowe, zasoby wody, niezakłócone funkcjonowanie gospodarcze, komparatywna równowaga gospodarcza.</p> <p>[2 h] Potencjał gospodarczy Unii Europejskiej. Droga do integracji gospodarczej w UE. Jednolity Rynek Europejski. Wspólna Waluta. Strefa Schengen. Modele kapitalizmu występujące w UE. Cele polityki gospodarczej UE. Wielkość unijnej gospodarki: handel, zatrudnienie, bezrobocie, zróżnicowanie wynagrodzeń ze względu na płęć, handel elektroniczny, transport, OZE.</p> <p>Możliwości ekonomiczne Unii Europejskiej. Wspólny budżet UE. Ramy finansowe na lata 2021-2027. Priorytety działań inwestycyjnych UE.</p> <p>Pozycja krajów UE w rankingach wolności gospodarczej (Index of Economic Freedom, Doing Business).</p> <p>Zmiana tempa wzrostu gospodarczego w krajach UE. Analiza wpływu wolności ekonomicznej na dynamikę wzrostu gospodarczego.</p> <p>Siła ekonomiczna UE w odniesieniu do gospodarki światowej. Bezpieczeństwo ekonomiczne UE w perspektywie globalnej – wyzwania demograficzne, wyzwania rynku pracy, przemysł 4.0. Indeks Regionalnej Konkurencyjności jako narzędzie budowania bezpieczeństwa ekonomicznego UE.</p> <p>Bezpieczeństwo ekonomiczne Polski.</p>

			<p>Priorytety Unii Europejskiej na lata 2019-2024 – rozwijanie silnej i prężnej bazy gospodarczej.</p> <p>Państwa członkowskie UE – chronologia przystąpienia; kraje Euro; kraje Schengen; kraje kandydujące Strefa Euro.</p> <p>bezpieczeństwo żywnościowe UE</p> <p>Cła w UE.</p> <p>Inwestycje w zrównoważoną przyszłość energetyczną Europy.</p> <p>Handel w UE.</p> <p>Utrzymanie i wspieranie uczciwej konkurencji w UE</p> <p>Rozwój i współpraca UE.</p>
MODUŁ BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNEGO			
43.	<i>Institucje prawne bezpieczeństwa społecznego</i>	K_W02, K_W08, K_U05, K_K02	<p>Pojęcie bezpieczeństwa społecznego i jego zakres.</p> <p>Pojęcie i istota human security (bezpieczeństwa człowieka)</p> <p>Prawo a zapewnienie bezpieczeństwa społecznego i bezpieczeństwa człowieka</p> <p>Bezpieczeństwo społeczne a prawo międzynarodowe – system ochrony praw człowieka ONZ</p> <p>Bezpieczeństwo społeczne a prawo międzynarodowe – system ochrony praw człowieka Rady Europy</p> <p>Bezpieczeństwo społeczne a prawo międzynarodowe – system ochrony praw człowieka Unii Europejskiej</p> <p>Bezpieczeństwo społeczne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawach</p> <p>Bezpieczeństwo społeczne w Strategii bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>Podstawowe krajowe instytucje bezpieczeństwa społecznego</p> <p>Ustawa o dostępności i inne akty prawne służące ochronie osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Wolność wyboru pracy i prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz prawo do wypoczynku</p> <p>Prawo do zabezpieczenia społecznego</p> <p>Prawo do pomocy społecznej</p> <p>Prawo do ochrony zdrowia</p> <p>Prawa osób niepełnosprawnych do pomocy władz publicznych</p> <p>Prawo do nauki</p>
44.	<i>Współczesne zagrożenia społeczne</i>	K_W03, K_W08, K_U04, K_U07, K_K04	<p>Patologie i zagrożenia społeczne w ujęciu teoretycznym: bezrobocie i bezdomność, narkomania, alkoholizm, choroby cywilizacyjne, prostytutka, sekty, subkultury.</p> <p>Zagrożenia społeczne w wymiarze globalnym: przejawy i konsekwencje globalizacji.</p>

			<p>Kryzys jako zagrożenie społeczne.</p> <p>Radykalne i ekstremistyczne ruchy społeczne i partie polityczne – ich żądania i cele.</p> <p>Postawy wobec zagrożeń ze strony kultury dominującej w erze westernizacji świata.</p> <p>Populizm w polityce i stosunkach społecznych. Zagrożenia autorytaryzmem.</p> <p>Istota, rodzaje i zagrożenia wynikające z bezrobocia.</p> <p>Istota i konsekwencje prostytucji.</p> <p>Przyczyny, formy i następstwa alkoholizmu i narkomanii.</p> <p>Przemoc i wykorzystywanie seksualne.</p> <p>Przestępczość jako zagrożenie społeczne.</p> <p>Subkultury młodzieżowe – pojęcie i rodzaje w kontekście zagrożeń społecznych.</p> <p>Choroba jako zagrożenie społeczne – źródła, prewencja, leczenie (nowotwory, depresja, otyłość, HIV/AIDS, astma itp.)</p> <p>Starość i jej problemy.</p> <p>Sekty.</p> <p>Inne zagrożenia społeczne.</p>
45.	<i>Koncepcje i modele bezpieczeństwa społecznego</i>	K_W01, K_W05, K_W07, K_U01, K_U04, K_K04	<p>Zakres oraz istota bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>Modele polityki społecznej w teorii i praktyce.</p> <p>Podstawowe koncepcje bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>Modele europejskiej polityki społecznej.</p> <p>Zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>Dwa modele polityki społecznej: europejski – socjaldemokratyczny i amerykański – liberalny (na przykładzie wybranych obszarów polityki społecznej Stanów Zjednoczonych i Szwecji).</p> <p>Niemiecki model polityki społecznej na tle regulacji Unii Europejskiej.</p> <p>Bezpieczeństwo społeczności lokalnych – przestępczość pospolita, przestępczość nieletnich, wybrane patologie społeczne.</p> <p>Charakterystyka współczesnych modeli polityki społecznej.</p> <p>Migracje a bezpieczeństwo społeczne.</p> <p>Demografia a bezpieczeństwo społeczne.</p> <p>Rola administracji rządowej i samorządowej w utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>Perspektywy poprawy bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>Inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa społecznego – wybrane przykłady.</p>

			Analiza programów na rzecz bezpieczeństwa społecznego o zasięgu krajowym i lokalnym.
46.	<i>Polityka społeczna</i>	K_W04, K_W08, K_W10, K_U04, K_K01, K_K03	<p>Podstawowe pojęcia z zakresu polityki społecznej; definicja, cele, problemy, wskaźniki, zasady</p> <p>Geneza Polityki społecznej w Polsce i na świecie</p> <p>Modele polityki społecznej</p> <p>Podmioty polityki społecznej: międzynarodowe,</p> <p>Podmioty polityki społecznej: europejskie,</p> <p>Podmioty polityki społecznej: krajowe</p> <p>Podmioty polityki społecznej: samorządowe i pozarządowe</p> <p>Zabezpieczenie społeczne</p> <p>Ubezpieczenia społeczne</p> <p>Ubezpieczenia społeczne rolników</p> <p>Pomoc społeczna</p> <p>Dialog społeczny w Polsce</p> <p>Definicja polityki społecznej</p> <p>Uwarunkowania polityki społecznej</p> <p>Instrumenty realizacji polityki społecznej</p> <p>Wieloaspektowość w polityce społecznej.</p> <p>Sytuacja na rynku pracy w Polsce i w Unii Europejskiej</p> <p>Polityka społeczna wobec ubóstwa</p> <p>Prezentacje studentów na temat modelu polityki społecznej w wybranym państwie</p>
47.	<i>System zabezpieczenia społecznego w Polsce i Unii Europejskiej</i>	K_W02, K_W04, K_W06, K_U02, K_U03, K_K02	<p>Historia zabezpieczeń społecznych Polsce i Europie.</p> <p>Ewolucja systemu zabezpieczeń społecznych w III RP.</p> <p>System zabezpieczeń społecznych w Unii Europejskiej.</p> <p>Charakterystyka zabezpieczeń społecznych o charakterze powszechnym.</p> <p>Bezpieczeństwo socjalne w Polsce i UE.</p> <p>Ryzyka socjalne w systemie zabezpieczeń społecznych.</p> <p>Funkcjonowanie systemu zabezpieczeń społecznych w Polsce i UW w świetle studium przypadków.</p> <p>Organizacja polskiego systemu zabezpieczenia społecznego.</p> <p>Uwarunkowania prawne systemu zabezpieczeń społecznych w Polsce.</p> <p>Finanse i świadczenia systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce.</p> <p>System zabezpieczeń społecznych rolników w Polsce.</p> <p>Powszechne ubezpieczenie zdrowotne.</p> <p>System zabezpieczeń dla rodzin i rodzin z dziećmi oraz dla migrantów w Polsce.</p> <p>Zabezpieczenie osób bezrobotnych.</p>

			<p>Uwarunkowania zabezpieczeń społecznych w polskich samorządach terytorialnych - studia przypadków.</p> <p>Inne formy pomocy społecznej (praca socjalna, usługi opiekuńcze, itd.).</p> <p>Analiza działania systemu zabezpieczeń społecznych w UE - studia przypadków.</p> <p>Wprowadzenie do charakterystyki systemów zabezpieczeń państw UE.</p> <p>System zabezpieczenia społecznego w Wielkiej Brytanii.</p> <p>System zabezpieczenia społecznego w państwach skandynawskich.</p> <p>System zabezpieczenia społecznego w Niemczech.</p>
48.	<i>Obywatel w systemie prawnym RP</i>	K_W02, K_W04, K_U02, K_U04, K_K06	<p>Państwo a jednostka i obywatel</p> <p>Geneza praw człowieka i obywatela w Polsce</p> <p>Uzyskanie obywatelstwa polskiego</p> <p>Status człowieka i obywatela w prawie krajowym i międzynarodowym. Ogólne wiadomości o prawach człowieka i systemach ich ochrony</p> <p>Prawo międzynarodowe publiczne oraz międzynarodowe prawo praw człowieka w Konstytucji RP</p> <p>Zasady ogólne systemu ochrony praw i wolności w Polsce</p> <p>Konstytucyjna limitacja i derogacja praw i wolności</p> <p>Środki ochrony praw i wolności w Konstytucji RP</p> <p>Obowiązki konstytucyjne</p> <p>Prawa i wolności osobiste</p> <p>Prawa i wolności polityczne</p> <p>Prawa i wolności społeczne, gospodarcze i kulturalne</p> <p>Zasady prawa pracy,</p> <p>Rodzaje umów o pracę, tryby wypowiedzenia umów, możliwości zaskarżania decyzji pracodawcy,</p> <p>Naczelné zasady prawa karnego materialnego i procesowego, pojęcie prawa karnego wykonawczego</p> <p>Podstawowe pojęcia prawa karnego, wybrane zagadnienia części szczególnej kodeksu karnego, postępowanie przygotowawcze i sądowe w polskim prawie karnym,</p> <p>Zobowiązania w prawie cywilnym, prawo rzeczowe, prawo spadkowe. Umowy o dzieło, zlecenia oraz nienazwane,</p> <p>Prawo administracyjne materialne a procesowe, podstawowe zasady, pojęcie strony, interesu faktycznego i prawnego, instancyjność postępowania administracyjnego, ostateczność a prawomocność decyzji administracyjnych.</p>

49.	<i>Polityka zrównoważonego rozwoju</i>	K_W03, K_W10, K_U01, K_U04, K_K03	<p>Zrównoważony rozwój jako polityka rozwiązywania problemów globalnych. Współczesna światowa środowiskowa polityka zrównoważonego rozwoju a historyczne motywy ochrony przyrody. Zagrożenia ekologiczne w polityce międzynarodowej.</p> <p>Środowiskowa polityka zrównoważonego rozwoju w ujęciu teoretyczno-metodologicznym.</p> <p>Geneza światowej środowiskowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Ewolucja światowej środowiskowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Geneza i ewolucja polityki zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej.</p> <p>Globalne zagrożenia rozwoju społeczno-gospodarczego na świecie.</p> <p>Instrumenty zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Społeczne i gospodarcze aspekty światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Geneza i ewolucja światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Mierniki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Historia teorii rozwoju.</p> <p>Współczesne kierunki teoretyczne badań nad rozwojem</p> <p>Globalne zagrożenia rozwoju społeczno-gospodarczego.</p> <p>Ubóstwo, rozwój i głód.</p> <p>Pomoc rozwojowa.</p> <p>Geneza i ewolucja światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Społeczne i gospodarcze aspekty światowej polityki zrównoważonego rozwoju.</p>
50.	<i>Polityka rynku pracy</i>	K_W02, K_W04, K_W08, K_U05, K_U08, K_K05	<p>Rynek pracy - zagadnienia definicyjne.</p> <p>Teorie i modele dotyczące rynku pracy (neoklasyczna, J. M. Keynesa, ordoliberalizm a rynek pracy etc).</p> <p>Kapitał ludzki.</p> <p>Modele rynku pracy.</p> <p>Współczesne rynki pracy (trendy, determinanty).</p> <p>Rynek pracy w Unii Europejskiej.</p> <p>Znaczenie strategii Europa 2020.</p> <p>Osoby niepełnosprawne na rynku pracy - znaczenie funduszy europejskich</p> <p>Międzynarodowe instytucje rynku pracy.</p> <p>Organizacje i instytucje polskiego rynku pracy.</p> <p>Zatrudnienie w Polsce i UE.</p> <p>Wynagrodzenie i koszty pracy w Polsce i UE.</p> <p>Migracje zarobkowe - sytuacja w Polsce i UE.</p> <p>Bezrobocie i bierność zawodowa.</p>
51.	<i>Demografia bezpieczeństwo społeczne</i>	K_W04, K_W05, K_U02, K_U03, K_K04	Potencjał demograficzny Polski a bezpieczeństwo:

			<ul style="list-style-type: none"> a) mieszkańcy Polski główne pojęcia, teorie, wskaźniki i sposoby badań, b) mieszkańcy Polski w perspektywie historycznej, c) mieszkańcy współczesnej Polski: struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego, d) mieszkańcy Polski na tle innych krajów UE. <p>Proces demograficznego starzenia się populacji i jego wpływ na bezpieczeństwo społeczne Polski oraz funkcjonowanie sił zbrojnych.</p> <p>Współczesne migracje a bezpieczeństwo państwa.</p> <p>Proces formowania i rozpadu rodzin jako zagrożenie dla bezpieczeństwa demograficznego Polski.</p> <p>Proces urbanizacji a bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wzrost przestępczości, b) częstsze występowanie chorób cywilizacyjnych (niezdrowy tryb życia) i epidemii (nadmierna koncentracja ludności na niektórych obszarach), c) długie i męczące dojazdy do pracy (korki, wypadki, zatłoczone pojazdy komunikacji miejskiej, itp.), d) nasilanie się konfliktów na tle etnicznym, religijnym i kulturowym. <p>Prognozy demograficzne: GUS, Eurostat, ONZ.</p> <p>Polityka ludnościowa (definicje, typy, stosowane narzędzia).</p>
52.	<i>Bezpieczeństwo społeczne na szczeblu lokalnym</i>	K_W04, K_W06, K_W08, K_U03, K_U05, K_K04	<p>Wprowadzenie podstawowych pojęć i problematyki</p> <p>Ujęcia teoretyczne bezpieczeństwa społecznego</p> <p>Ideologia a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Nacjonalizm a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Religia a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Problemy społeczne a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Bezpieczeństwo społeczne a procesy globalizacji</p> <p>Ideologia a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Nacjonalizm a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Religia a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Problemy społeczne a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Wojna</p> <p>Bezpieczeństwo jednostki</p> <p>Ludobójstwo i masowe mordy</p> <p>Zasoby naturalne a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Ubóstwo a bezpieczeństwo społeczne</p> <p>Zdrowotność a bezpieczeństwo społeczne</p>

			Odpowiedzialność za ochronę Prywatyzacja bezpieczeństwa Transnarodowa przestępczość zorganizowana Bezpieczeństwo energetyczne Bezpieczeństwo społeczne a procesy globalizacji.
Moduły z zajęć z dziedziny NAUK HUMANISTYCZNYCH			
53.	<i>Wstęp do filozofii bezpieczeństwa</i>	K_W02, K_W08, K_U01, K_U05, K_K01, K_K05	Podstawy teoretyczno-metodologiczne: prezentacja podstawowych idei filozoficznych z perspektywy metodologicznej socjologii wiedzy i filozofii kultury, tj. jako uwarunkowanych przez konkretną sytuację społeczno-polityczną i gospodarczą danego okresu historycznego oraz jako determinanty kultury symbolicznej swojego czasu. Treści przedmiotowe: przedmiot, definicja i ewolucja filozofii: od filozofii przyrody do filozofii bezpieczeństwa, filozofii odpowiedzialności, filozofii społeczeństwa ryzyka, filozofii ekologii i filozofii zrównoważonego rozwoju. Narodziny filozofii: demitologizacja przyrody z perspektywy ontologii bezpieczeństwa. Filozofia przedsokratejska: świadomość bezpieczeństwa bytowego człowieka. Humanistyczny zwrot w filozofii: filozofia na rzecz bezpieczeństwa politycznego i społecznego społeczeństwa obywatelskiego. Platon: paradoksy bezpieczeństwa społecznego. Arystoteles: klasa średnia a społeczeństwo obywatelskie; własność a bezpieczeństwo społeczne. Filozofia postsokratyczna: starożytne źródła doktryny prawnonaturalnej. Aureliusz Augustyn: filozofia bezpieczeństwa transcendentnego. Tomasz z Akwinu: hierarchia bytów a bezpieczeństwo społeczne i polityczne. Filozofia renesansu: znaczenie renesansu dla narodzin współczesnego paradygmatu wiedzy; utopie renesansowe a bezpieczeństwo ekonomiczne. Filozofia XVII jako filozofia metody: Bacon i Descartes – idea egalitarnej świadomości a polityczne idee równości i demokracji. Locke: tabula rasa a polityczne idee równości i demokracji. Hume – krytyka idei substancji duchowej a ideał bezpieczeństwa religijnego, kryzys empiryzmu jako kryzys nauki (newtonizmu). I. Kant: krytyka metafizyki jako nauki a teoria postępu, idea wieczystego pokoju, ideały oświecenia. G. Hegel: wolność a bezpieczeństwo ustrojowe. Filozofia "końca filozofii": pozytywizm A.

			<p>Comte'a a marksizm; narodziny nauk społecznych, nowe podstawy obiektywistycznej wizji państwa i społeczeństwa, „filozofia naukowa” społeczeństwa a totalitaryzm. Filozofia współczesna a bezpieczeństwo: filozofia bezpieczeństwa. filozofia odpowiedzialności, filozofia ekologii, filozofia zrównoważonego rozwoju. Pojęcie bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo jako zjawisko subiektywne (psychiczne) i fakt obiektywny (społeczno-historyczny). Bezpieczeństwo w wymiarze naturalnym i społecznym. Świat ludzki jako Lebenswelt: konstytutywna rola wartości w procesie tworzenia subiektywnego i obiektywnego wyobrażenia bezpieczeństwa. Rodzaje bezpieczeństwa. Starożytna filozofia przyrody a bezpieczeństwo pewności bytu (metafizyczne). Starożytna i nowożytna filozofia polityczna a bezpieczeństwo polityczne, społeczne i ekonomiczne. Średniowieczna filozofia chrześcijańska a bezpieczeństwo transcendentalne. Współczesna filozofia i etyka ekologii i zrównoważonego rozwoju a bezpieczeństwo ekologiczne. Wzrost ekonomiczny i rozwój społeczny a bezpieczeństwo.</p>
54.	<p><i>Najnowsza historia Polski (po 1945 roku)</i></p>	<p>K_W03, K_W06, K_U02, K_U03, K_K_03, K_K06</p>	<p>Zakończenie II wojny światowej. Ustanawianie nowej władzy na ziemiach polskich przed 1945 rokiem. Polska w imperium stalinowskim (1945-1954): walka o kształt ustrojowy państwa polskiego; likwidacja opozycji oraz „zjednoczenie” PPR i PPS; przyspieszona sowietyzacja kraju. Lata odwilży i przemiany październikowe (1954-1959): początki liberalizacji w Polsce; szczyt odwilży: od czerwca do października 1956; wygaszanie przemian październikowych. „Realny socjalizm” epoki gomułkowskiej (1959-1970): dalsze zaostrzenie kursu ideologicznego; geneza i skutki wydarzeń marca 1968 roku; od nagonki antysemickiej do wydarzeń grudniowych. Emigracyjna dyplomacja (władz RP na obczyźnie 1945-1989) (2h); dyplomacja RP w okresie transformacji systemowej (. Stosunki państwo-Kościół w Polsce Ludowej; 11. Rok 1956 i „mała stabilizacja”; 12. Polska w czasach Gierka i „Solidarności”; 13. Stan wojenny i agonia systemu (1981-1989); Kryzys i upadek systemu „demokracji ludowej” (1980-1989): sezon „Solidarności”; okres stanu wojennego;</p>

			<p>próby stabilizacji systemu; od okrągłego stołu do sejmu kontraktowego.</p> <p>Trzecia Rzeczpospolita (po 1989 roku): narodziny nowego państwa; tworzenie nowej cywilizacji: polityka, infrastruktura, szkolnictwo wyższe, media; Polska w Unii Europejskiej.</p> <p>Blaski i cienie polskiej transformacji systemowej 1989-2004; 15. Polska poza Polską (emigracja polityczna 1945-1990).</p>
--	--	--	--

* Wypełnia DJiOK

.....
data i podpis
Zastępca ds. Kształcenia

.....
data i podpis
Dyrektora Kolegium